Imprimatur,

JONATH. EDWARDS

Vice-Can. Oxon.

Julii 25. 1691.

Imprimatur,

JONATH. EDWARDS

Vice-Can. Oxon.

Julii 25. 1691.

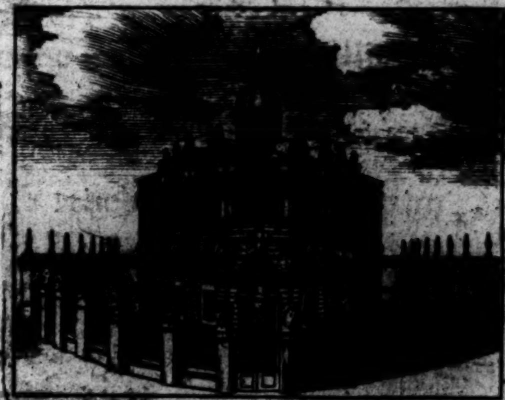
ANGLICANI NOVI SCHISMATIS
Redargutio
SEU
TRACTATUS
EX
HISTORIIS ECCLESIASTICIS

QUO OSTENDITUR

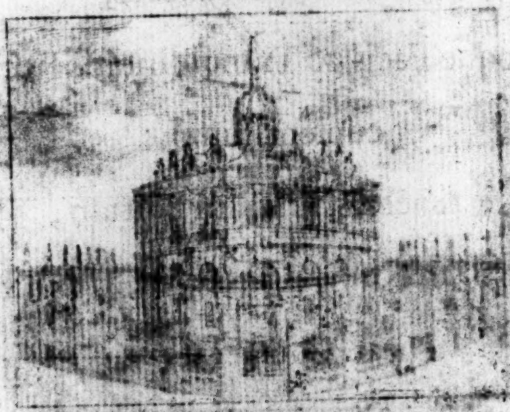
Episcopos, injuste licet depositos, Orthodoxi *Successoris Communionem nunquam refugisse.*

Græce & Latine ex Cod. MSº.

Editore *HUMFREDO HODY* SS. T. B.
Coll. Wadh. in Acad. *Oxon.* Soc.

OXONII, E THEATRO SHELDONIANO,
An. Dom. MDCXCI.

Summo, Sapientissimo, Sanctissimoque,

R. R. in Christo Patri ac Domino

D^no^ JOHANNI

Divinâ Providentiâ

Archiepiscopo *Cantuariensi*,

Totius *Angliæ* Primati & Metropolitano,

ANTISTITI vere ORTHODOXO,

Tractatum hunc contra Schisma,

Sincerissimo affectu,

Animoque Pacis ac Tranquillitatis Ecclesiæ

cupientissimo,

è tenebris suis jam editum,

Reverentiâ maximâ, quâque par est humilitate,

Dicat Consecratque

HUMFREDUS HODIUS.

... Answer to this. p. 99. & c. Answer. 101.

The Oxford Antiquity Examined. De Tractatu de Scriptis Barocci[illegible]

Epistola ad Humfredum Hody de [illegible] conscripta

A further Account of the Baroccian Manuscript lately published at Oxford

[illegible] of the [illegible] to the Hody of the [illegible]

Dr Hody's Answer to all these. 235 & c. & to the 1st. 443.

A Reply to Dr Hody. 457.

PRÆFATIO

AD

LECTOREM.

TRactatus hic, qui in publicam lucem jam prodit, ex Codice, qui numeratur CXLII^{dus} in Scriniis *Baroccianis* Bibliothecæ Oxoniensis *Bodleianæ*, chartaceo quidem illo, sed satis antiquo, est erutus. Continentur in eodem Volumine MS^{o} Historici aliquot Tractatus ac Collectanea, celeberrimo illi *Nicephoro Callisti*, Viro omnium *suæ ætatis* in Historia Ecclesiastica versatissimo ac peritissimo, disertim adscripta; inter alia *Catalogus Patriarcharum Constantinopolitanorum*: Atque hinc suspicamur, neque vana sane conjectura ducti, non alium fuisse à *Nicephoro* isto Tractatus nostri Autorem. Conjecturæ huic favent & Autoris ætas & patria. Floruit enim prædictus *Nicephorus* exeunte circiter Seculo XIII°, sive inchoato XIV^{to}, ut ex eo facile apparet quod *Historiam* suam *Ecclesiasticam* Palæologo isti qui cœpit imperare A^{o} Christi CIↃCCLXXXIII^{tio}, dicaverit. Et quod ad nostri Autoris ætatem attinet; cum nullus Scriptor ab eo citetur qui medium Seculi XIII^{tii} non antecesserit, cumque nullum celebretur Exemplum post exitum Seculi XII^{mi}, dubitaverit nemo, quin eisdem circiter temporibus, i. e. ante annos præterpropter CCCC. inclaruerit. Visne Patriam ejus? Certe eum floruisse sub Patriarchatus Constantinopolitani ditione, sub qua quoque vixit *Nicephorus Callisti*, non alio argumento egemus quo comprobetur,

quam

quam quod omnia fere exempla ex Serie Patriarcharum istius Sedis desumpserit. Sed & idem aliunde extra omne dubium ponitur. Nam Autor, ubi habet sermonem de istis Patriarchis, qui ab Imp. *Isaacio Angelo* in Solio CP^{no} sunt constituti, in hanc sententiam loquitur: *Ab iis ad hæc usque nostra tempora Sacerdotium totum Ecclesiaque deducta est.* Hoc unum sententiæ nostræ de *Nicephoro Callisti*, quod Tractatus hujus Scriptor extiterit, refragari videtur, quod de successione prædictorum Patriarcharum qui sedem CP^{nam} sub *Isaacio Angelo* tenuerunt, haud satis *Nicephoro* in *Catalogo* MS^{o} supradicto *Patriarcharum*, cum Autore nostro conveniat. Nostro enim Autori hoc ordine ii recensentur; *Basilius Camaterus*, *Nicetas*, *Leontius Theotocita*, *Dositheus Hierosolymitanus*, *Georgius Xiphilinus*: à Nicephoro vero in *Catalogo* sic ordo eorum instituitur: *Basilius*, *Nicetas*, *Dositheus*, *Leontius*, rursus *Dositheus*, *Xiphilinus*. Cæterum hoc animadvertere licet, quod *Dositheo* prima vice gerenti Patriarchatum, à *Nicephoro* in *Catalogo* tantum *novem dies* tribuantur; An id in causa erat, quod de ista illius vice in hoc Tractatu nostro silentium agatur? Verum hæc aliorum judiciis permittantur. De Autoris Nomine Nos non soliciti sumus. Quicquid autem id fuerit: de ipso Tractatu hoc saltem pro certo atque explorato habendum, quod vel loco *Homiliæ* (in Cœtu *Episcoporum*) prolatus est, vel saltem ab aliquo *Professore* in *Historices Schola* prælectus. Non enim *Lector*, sed *Auditor* ab Autore compellatur. Quænam fuerit occasio scribendi, Argumentum ipsum non sinit ut ignoremus. Nempe nuper in Ecclesia excitatum est *Schisma* propter unum Patriarcham ex Sede sua dejectum aliumque in Solio suffectum. Cui malo ut medela feratur, hanc habet Autor noster, seu *Homiliam*, seu *Prælectionem*; & nervose decertans pro Ecclesiæ Christi Unitate ac tranquillitate, quam fuerit ejusmodi *Schisma* alienum à Moribus & Ingenio Antiquiorum, Exemplis libatis

batis

batis ex Historiis Ecclesiasticis evincit atque demonstrat.

Hæc, Lector, tua interfuit, ut de ipso Tractatu, & Autore, monita essent. Non necesse est, reor, nt de causa, consilio, & fine quare foras jam emittatur, hic verba fiant, aut quid sibi velit, ANGLICANI NOVI SCHISMATIS REDARGUTIO, hoc in loco dicatur; nisi forsan videatur necesse, ut longa narratione ab aliquo doceatur, quid opus sit *Aqua*, quid velint sibi *Scalæ* ac *Hydriæ*, quando audias Populi Clamores, quando videas *Flammas* erumpere, & *jam proximus ardet* UCALEGON. Hæc quis ex Gente *Britannica* non statim intelligit? Neque puto *Britannos* eo usque esse *à toto Orbe divisos*, ut Terrarum aliarum Literatis Viris, quibus forte in manus perveniat hicce Libellus, *obscura* ista videantur De *Se*, ac *Opera* sua, hoc placet *Editori* adjicere; quod ut totum Se, suaque omnia Studia, inter NATHINAEOS licet, *Ecclesiæ* consecravit vovitque, ita credidit fuisse officii sui hoc AQUAE haurire *in usum* DOMUS DEI. Quam merito hoc, cum in TECTUM ipsius jam IGNES subrepere conspexerat! Quid magis *splendidum* Peccatum, quid magis venia dignum, quam illud, quod *Oza* commisit, quum in ARCAM jam *inclinatam* manum *impiam pie* tetenderit? Quid magis *turpe* Peccatum, quid magis *Neronianum*, quam *flagrantem* Urbem *parentem* adspicere tantum, & *ludere*? Pro opellæ autem nostræ, quantulacunque ea sit, tenuitate, ne forsan morosior despectui istam habeas, causam agat, è *Prologo Galeato*, Stridonensis Hieronymus: *In Tabernaculo Dei offert unusquisque quod potest: Alii aurum & argentum, & lapides pretiosos, alii byssum & purpuram, & Coccum offerunt & Hyacinthum. Nobiscum bene agitur, si obtulerimus pelles & Caprarum pilos. Et tamen Apostolus contemptibiliora nostra magis necessaria judicat. Unde & tota illa Tabernaculi pulchritudo, & per singulas species Ecclesiæ, præsentis futuræque distinctio, pellibus*

 tegitur

tegitur & ciliciis; ardoremque Solis, & injuriam imbrium, ea quæ viliora ſunt prohibent.

Non tantum ſibi ſumit & arrogat hujuſce Tractatus Editor, ut Patribus illis venerandis, quorum gratia hic editur Tractatus, Epiſcopis maximis, clariſſimis, eruditiſſimis, Conſilium offerre præſumat. Agnoſcit Ille cum *ELIHU*, quod *Ætas prolixior loqui debeat, & annorum multitudo docere Sapientiam.* Ei liceat tamen in memoriam illis revocare quæ in hoc Tractatu exhibentur Charitatis in Eccleſiam verè *Epiſcopalis* Exempla; atque inſuper hoc in loco Exempla quædam alia ob oculos illis proferre, deprompta ſc. ex Antiquorum Theſauris, quos nulli non venerantur Eccleſiæ *Anglicanæ* Filii genuini. In primis eis Monitor prodeat Patriarcha vere ſanctus, *Joannes* magnus *Chryſoſtomus*, qui *injuria* ſumma (non enim *Arcadio* ille ſubmittere Caput recuſavit!) & ab *Hoſtibus* ipſis de Cathedra Patriarchali in exilium projectus eſt. Cum è Solio ſuo jam eſſet is exturbandus, *Orate, Fratres*,[a] (Amicis inquit Epiſcopis,) & *ſi Chriſtum amatis, nemo mei cauſa Eccleſiam ſuam deſerat. ---Ita miſericordiam (apud Deum) conſequamini.* Εὔξασθε, ἀδελφοὶ, καὶ εἰ φιλεῖτε τὸν Χριστὸν, ἐμοῦ ἕνεκεν μήτις ἀπολείπῃ τὴν ἑαυτοῦ ἐκκλησίαν. ---καὶ οὕτως ἐλεηθῆτε. Reſpondenti cuidam Epiſcopo, Caſumque ipſius lamentanti, Ἀρκεῖ, inquit, ἀδελφὲ, μὴ πολλὰ λέγε ἀλλ' ὃ εἶπον, τὰς Ἐκκλησίας ὑμῶν μὴ ἀφῆτε· οὔτε γὰρ ἀπ' ἐμοῦ ἤρξατο τὸ διδασκάλιον, οὔτε εἰς ἐμὲ ἐτελεύτησεν, &c. *Sufficit, Frater, ne plura loquere, ſed, quod dixi, Eccleſias veſtras ne dimittite. Neque enim à me incœpit prædicationis munus, neque in me deſiit.* Rurſus jubet[b] ut *cum illis, qui ipſum depoſuerunt, foverent Communionem, ne Eccleſiam ſcinderent.* Κοινωνήσατε μὲν, ἵνα μὴ σχίσητε τὴν Ἐκκλησίαν. Et denique cum Eccleſia exire ab Imperatore cogeretur,

[a] Pallad. V. Chryſ. p. 67. [b] P. 69.

ſic

sic Viduas ſanctas affatur, quæ illic ſolebant commorari. [c] *Quæ ad me attinent* (inquit) *finem, ut video, habent: curſum meum conſummavi, & forte vultum meum non amplius videbitis. Hoc unum eſt quod rogo: ne qua veſtram à ſolita erga Eccleſiam benevolentia avellatur; & quicunque reluctans fuerit ad Ordinationem deductus, ex conſenſu omnium, non id ambiens,* (h. e. juxta Regulas & Conſuetudinem Eccleſiæ) *ei tanquam Johanni Caput veſtrum ſubmittite. NON POTEST ENIM ECCLESIA ESSE SINE EPISCOPO. Ita miſericordiam conſequamini.* Τοῦτο δέ ἐστιν ὃ παρακαλῶ· μή τις ὑμῶν ἀνακοπῇ τῆς συνήθους εὐνοίας τῆς περὶ τὴν Ἐκκλησίαν. καὶ ὃς ἂν ἄκων ἀχθῇ ἐπὶ τὴν χειροτονίαν, μὴ ἀμβιτεύσας τὸ πρᾶγμα, κατὰ συναίνεσιν τῶν πάντων, κλίνατε αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν ὡς Ἰωάννῃ· οὐ δύναται γὰρ ἡ Ἐκκλησία ἄνευ ἐπισκόπου εἶναι· καὶ οὕτως ἐλεηθῆτε. Quis hiſce verbis non audit B. *Chryſoſtomum* contra Schiſma noſtrum invectum ac declamantem? Quis non audit *Archiepiſcopum* maximum, eos qui ob injuſtam (ita eſto!) depoſitionem, in Schiſma abripiantur, perſtringentem ac condemnantem? Non debetis, ô Epiſcopi, inquit, non debetis gratia mei, quamvis tam inique ſim habitus, ab Eccleſia vos ſeparare, non Communionem *Archiepiſcopi novi* refugere. Non debetis, ô Populi mei, mei cauſa ab *Eccleſiæ Communione* abhorrere, aut contra Altare, Altare vobis erigere. Hoc poſtulat Eccleſiæ neceſſitas, ut, ſi de Sede, ſive juſte ſive *per nefas*, depellatur Epiſcopus, novus alius aliquis in locum ejus conſtituatur: Ego actus ab Epiſcopatu, quantumvis per injuriam ſummam, *ceſſo eſſe veſter Epiſcopus*; Is à vobis pro Epiſcopo eſt habendus, qui ſecundum Eccleſiæ Regulas, in locum meum fuerit electus. Abſit, abſit, ut aliquis veſtrûm de meo Nomine *Joannitâ* appellari mereatur, aut præ meî deſiderio in Catholicam peccet Eccleſiam! Hæc mea ſunt ultima verba, ô Amici & Populi mei, & eo-

[c] P. 90.

 rum

rum ſemper memores eſtote. Hoc unum eſt quod rogo, hoc obnixe precor & oro; ut, ſi miſericordiam à Deo exoptetis, nam Deus ejuſmodi Schiſma ulciſcetur, ab omni vobis Schiſmate caveatis. Exemplo huic magni *Chryſoſtomi* addo illud Epiſcoporum Africanæ Eccleſiæ Catholicæ. Ii, Schiſmate *Donatiſtarum* in Africa ferociente, profitentur in *Concilio*, ſe paratos omnes fuiſſe ſuum *Epiſcopatum deponere*, ſi modo ad *Chriſti unitatem* id poſſet aliquid conferre. Cum primum id eſſet propoſitum, ſic placuit omnibus, ſic exarſerunt, ut *duo* tantum, ex numero pene *trecentorum*, inventi ſint, qui de hac humilitate Domino ſacrificare hæſerint, ipſi etiam ſtatim perſuaſi. Hæc de illis B. [d] *Auguſtinus*, ipſe unus eorum, atteſtatur. Profitentur idem iidem digniſſimi Patres, in Epiſtola ſua Synod. ad *Marcellinum*, Imperatoris *Vicem-gerentem*, in *prima* [e] *Collatione Carthaginenſi*. Audi verba Epiſcopis digna: *Quid enim dubitemus Redemptori noſtro ſacrificium iſtius humilitatis offerre? An vero ille de cælis in membra humana deſcendit, ut membra ejus eſſemus, & nos, ne ipſa ejus membra crudeli diviſione lanientur, de Cathedris deſcendere formidamus? Propter nos nihil ſufficientius, quam (ut) Chriſtiani fideles & obedientes ſimus: hoc ergo ſemper ſimus. Epiſcopi autem propter Chriſtianos populos ordinamur: quod ergo Chriſtianis populis ad Chriſtianam pacem prodeſt, hoc de noſtro Epiſcopatu faciamus. Si ſervi utiles ſumus, cur Domini æternis lucris pro noſtris temporalibus ſublimitatibus invidemus? Epiſcopalis dignitas fructuoſior nobis erit, ſi gregem Chriſti magis depoſita collegerit, quam retenta diſpenſerit. Nam qua fronte in futuro ſeculo promiſſum à Chriſto ſperabimus honorem, ſi Chriſtianam in hoc ſeculo noſter honor impedit unitatem?* Neque aliter ſapuit Vir ſummus *Gregorius Theologus*, Patriarcha Conſtantinopolitanus. Vide quam paratus is fuerit de Cathe-

d Libro de Geſtis cum *Emerito*. *e* Cap. 16.

dra

dra sua descendere, ne Christi, sui causa, turbaretur Ecclesia! En ejus Orationem in Episcoporum Concilio [f] habitam. *Viri*, inquit, *Collegæ, & Compastores sacrosancti gregis Christi, turpe fuerit, prorsusque à vobis alienum, si, qui ad pacem alios eruditis, intestinum ipsi bellum inter vos excitetis. Quonam enim modo alios ad Concordiam adduxeritis, ipsi circa sententias vestras & decreta discrepantes? Ac vos per Trinitatem etiam ipsam obsecro, ut mutua vestra negotia præclare & pacifice transigatis. Quodsi vobis ullo modo dissidii causa sum, Jonam Prophetam vitæ integritate non supero. Projicite me in mare, & tumultuum tempestate agitari desinetis. Quicquid vobis visum fuerit, tametsi à culpa immunis, libenter perpetiar, siquidem hac ratione concordia vestra repræsentari ac resarciri possit. Throno exturbate, Urbe ejicite. Tantum Veritatem & Pacem, ut cum Zacharia loquar, amate.* Cum in locum ejus subrogatus fuisset *Nectarius*, mirum, quanta cum humilitate, quanta cum charitate eum [g] moneat & hortetur ut Hæreticos comprimeret, adeoque Ecclesiæ provideret, de Ecclesiæ solum tranquillitate solicitus, non de Solio Pontificali, non de suis calamitatibus. *Privatas* (inquit) *vitæ meæ molestias ne in malorum quidem numero duco, verum solas Ecclesiæ afflictiones aspecto.* Cum *Nectarium* compellat, seposita omni invidia ac simultate, eum Titulis ornat & honorat magnificentissimis: Παρὰ τῆς βραχύτητος ἡμῶν οὐκ ἄκαιρον ἴσως ἀκοῦσαι σου τὴν σεμνοπρέπειαν. *Honorificentiam tuam à Tenuitate nostra certiorem fieri non intempestivum fuerit.* Σκοπείτω σου ἡ ἐν Χριστῷ εὐδόκιμος φρόνησις. *Cogitet tua in Christo illustris prudentia.* Πῶς ἂν ὑπέμεινέ σου ἡ μεγαλοφυὴς, καὶ ὑψηλὴ διάνοια. *Quomodo igitur excelsus & præstans animus tuus sustinuit*, &c. Rursus: διανιστάσθω ἡ ἀμίμητός σου ἐπὶ ἀρετῇ τελειότης. *Excitetur inimitabilis tua numerisque omnibus absoluta virtus.* Audiatur

f Gregor. Presb. in ejus Vita. *g* Orat. 46.

etiam illustrissimi Viri ad *Nectarium* prædictum [h] Epistola. Τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔχει ὡς ἔχει. Ἄνευ πολέμου καὶ πραγμάτων καθήμεθα, σιωπῆς ἀκίνδυνον γέρας ἀντὶ πάντων τιμήσαντες. Καί τι ὠνάμεθα τῆς ἡσυχίας, ἐλέῳ θεοῦ ἱκανῶς τῆς ἀῤῥωστίας ἀνενεγκόντες. Σὺ δὲ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε, ὡς ὁ θεῖος Δαβὶδ φησί· καί σοι συνδιέποι τὴν ἱερωσύνην ὁ τιμήσας θεὸς, πάσης ἐπηρείας ὑψηλοτέραν ταύτην χαριζόμενος. *Res nostræ se habent, ut habent. Sine bello & negotiis sedemus, silentii præmium ab omni periculo vacuum, omnibus rebus anteponentes. Quin ex hac etiam quiete nonnihil fructus cepimus, nimirum ex morbo Dei misericordia utcunque recreati. Tu vero prospere incede & regna, ut Davidis verbis utar; ac Deus Sacerdotium istud, quo te ornavit, tecum gubernet, atque omni calumnia & vexatione sublimius præbeat.* Ascendamus jam ulterius, Lector, & quo altius perveniamus ad *Fontes* Christianæ Virtutis & Doctrinæ, videamus annon eo *liquidius* ac *purius* nobis *Flumen* decurrat. *Dionysius*, Alexandriæ Episcopus, ornamentum magnum Seculi *tertii*, in [i] Epistola ad *Novatianum*, in Episcopum Romæ electum, (cujus causa exortum est *Schisma*) eum sui officii admonens, *Si* (inquit) *nolens ad Sacerdotium fueris inductus*, (id ipse fuerat causatus) *ita demum ostendes, si volens cesseris: Nam oportuit quidvis etiam hac gratia perpeti, ne discinderetur Ecclesia Dei.* Addit *eum neque tam* Idololatriam *quam* Schisma *fugere debuisse, quia cum hanc fugit*, sibi *tantum caveret, cum vero* illud, *universæ Ecclesiæ consuleret.* Si hoc tempore vixisset *Dionysius*, quid ad paucos eos scripsisset, qui, cum penes sit ipsos *solos* Schisma à se inchoatum consopire, Pacem tamen Ecclesiæ violant? Instar omnium denique erit Romani S[ti]. *Clementis* autoritas & admonitio, Viri plane divini, & tantum non Apostoli. Hic in sua [k] *Epistola ad Corinthios*, istius Ecclesiæ *Presbyteros*, qui quamvis constituti ab ipsis Apostolis, tamen Ecclesiis

h Epist. 51. *i* Apud Euseb. Hist. l. 6. c. 45. & S. Hieron. in Catal. Scrip. Eccles. *k* P. 69. Edit. Junii.

suis

ſuis à plebe fuerant exturbati (atque inde Schiſma fuerat excitatum,) hunc in modum exhortatur & admonet: Τίς οὖν ἐν ὑμῖν γενναῖος; τίς εὔσπλαγχνος; τίς πεπληρωμένος ἀγάπης; Εἰπάτω· Εἰ δι' ἐμὲ στάσις, καὶ ἔρις, καὶ σχίσματα, ἐκχωρῶ, ἄπειμι, οὗ ἐὰν βούλησθε, καὶ ποιῶ τὰ προστασσόμενα ὑπὸ τοῦ πλήθους· μόνον τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ εἰρηνευέτω, μετὰ τῶν καθεσταμένων πρεσβυτέρων· τοῦτο ὁ ποιήσας ἑαυτῷ μέγα κλέος ἐν κυρίῳ περιποιήσεται, καὶ πᾶς τόπος δέξεται αὐτόν· τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Ταῦτα οἱ πολιτευόμενοι τὴν ἀμεταμέλητον πολιτείαν τοῦ Θεοῦ, ἐποίησαν, καὶ ποιήσουσιν. *Quicunque igitur inter vos ſtrenuus eſt, quicunque miſericors & charitate plenus, dicat: Si propter me ſeditio, contentio & Schiſmata orta ſunt, emigrabo, abibo, quocunque volueritis, & quæ à plebe mandantur, faciam, ſolum Chriſti ovile cum conſtitutis ſupra ſe Presbyteris, in pace degat. Qui hoc fecerit, magnam ſibi gloriam in Domino conciliabit, & omnis locus libenter eum ſuſcipiet. Domini enim eſt terra & plenitudo ejus. Hæc faciunt, & porro facient, qui vitam juxta normam Dei, cujus nunquam pœniteat, inſtituunt.* Memoratis deinde exemplis eorum, qui gratia aliorum multa mala fuerant perpeſſi, & pro populi tranquillitate ſe aut in exilium aut etiam in mortem voluntariam tradiderant, ſic tandem ſubnectit Vir ſanctus: Καὶ ἡμεῖς οὖν, &c. *Oremus igitur & nos, pro eis qui in calamitatem aliquam inciderunt, ut moderatio & humilitas eis concedatur; quibus inſtructi, non nobis ſed voluntati Divinæ cedere poſſint. Sic enim apud Deum & ſanctos uberem & perfectam cum miſericordia recordationem, obtinebunt.* Non debet hoc loco præteriri Deſcriptio iſta *Schiſmatici*, quam apud B.[l] *Irenæum* reperimus: *Judicabit* (inquit) Chriſtus *& eos qui Schiſmata operantur, qui ſunt immanes, non habentes Dei dilectionem, ſuamque* UTILITATEM *potius conſiderantes, quam unitatem Eccleſiæ, & propter* MODICAS

[l] Adv. Hær. l.4. c.62.

&

& quaslibet causas magnum & gloriosum corpus Christi conscindunt & dividunt, & quantum in ipsis est interficiunt, pacem loquentes, & bellum operantes, vere liquantes Culicem, & Camelum transglutientes. Nulla enim ab eis tanta potest fieri correptio, quanta est Schismatis pernicies. Illi autem Ecclesiæ concordiam ob MODICAS causas discindunt, qui cum possint absque *Peccato* cum Ecclesia communicare, id facere tamen recusant. Hæc omnia claudemus brevi Exhortatione Autoris [m] *Constitutionum Apostolicarum. Vitate, Episcopi, Schismata, non enim licet à Concordibus per Ambitionem separari.*

Ex Exemplis autem hisce prælibatis, cæterisque istis, quæ complectitur sequens Tractatus, abunde edoceri poterunt hodierni Christi Discipuli *cujus Spiritus sunt*: convincentur certe illi, qui *Tunicam* Christi, etsi *filis* tantum paucissimis, (tam firma atque perennis est illius *textura*!) consciderunt, quam longe ipsi absint ab ingenio & charitate antiquorum Episcoporum, quorum colit Ecclesia memoriam. Faxit Ille, cujus Causa hic agitur, Christus Opt. Max. ut eâdem, qua edita sunt, mente legantur atque expendantur; ut quæ passim apud antiquos effulsere Exempla, neque desint in Ecclesia *Anglicana*; ut accedant hæc nostra temporibus illis priscis, *quibus nihil tam pium,* (verbis utor S^ti^ *Hierynomi* adversus Schismaticos *Luciferianos*) *nihil tam conveniens servo Dei videbatur, quam unitatem sequi, & à totius mundi Communione non scindi.* Vale, Lector, quisquis tu es; & Nobiscum simul AGE & PRECARE pro *Pace Jerusalem.*

m L. 6. c. 1.

ERRATA.

P. 2. Lin. 9. scribe ἑαυτῶν ποτε. p. 5. lin. 15. τεσσαρεσκαιδέκατῳ. p. 8. lin. 11. *Ordinationum.* p. 25. lin. 20. ἁπλῶς. Quæ alia sunt levia; sibi corriget Lector benevolus.

TRACTATUS
CONTRA
SCHISMA.

ΣΥΝΑΞΙΣ

ΕΚ ΤΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

Περὶ τῶν κατὰ καιροὺς ἀναχθέντων εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον παρὰ κανόνας, ἔτι ζώντων τῶν γνησίων Πατριαρχῶν τῶν ἀδίκως καθαιρεθέντων. Ἐν οἷς παρατηροῦμεν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀδίκως καταχθέντων τῆς κοινωνίας τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἑαυτὸν ποτὲ ἀπεχώρισε διὰ τὴν ἑαυτοῦ καθαίρεσιν ἄδικον· μόνον εἰ ὁ παρὰ κανόνας μετ' αὐτὸν ἀναχθεὶς, ὀρθόδοξος ἐχρημάτιζεν· ἐξαιρουμένης μόνον τῆς κατὰ τὸν Χρυσόστομον ὑποθέσεως, ὡς ἐχούσης ἰδίαν ζήτησιν.

Ο Μέγας Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος θεῖος ἀνὴρ. 65
καὶ ὑψηλὸς γέγονε, καὶ ὑπὸ τὸν τῆς Αντιοχείας θρόνον τελῶν, ὑπὸ τοῦ Αντιοχείας Μελετίου ἐχειροτονήθη διάκονος. Ο δὲ Μελέτιος χειροτονηθεὶς πρότερον ὑπὸ Αρειανῶν Σεβαστείας ἐπίσκοπος, 72
μετετέθη ἔπειτα εἰς τὸν τῆς Αντιοχείας θρόνον ὑπὸ

ὀρθο-

TRACTATUS

EX

HISTORIIS ECCLESIASTICIS

De iis qui temporibus variis ad Patriarchale Solium adversus Canones evecti sunt, Patriarchis legitimis, qui contra jus fasque depositi sunt, adhuc viventibus. In quibus animadvertere licet, neminem omnium qui injuria sunt Sede pulsi, ea se causa ab Ecclesiæ Catholicæ Communione separavisse, modo ut Orthodoxus is fuerit, qui in alterius locum præter Canones suffectus est: Excepta tantum Causa Chrysostomi, *utpote quæ peculiarem habet Cognitionem.*

MAgnus ille *Joannes Chrysostomus*, Vir eximius & plane divinus, à *Meletio* Patriarcha Antiochensi, cujus erat sub ditione, ᵃ Diaconus est ordinatus. *Meletius* autem antea Sebastiæ Episcopus ab *Arianis* constitutus, communibus deinde cum *Orthodoxorum* tum *Arianorum* suffragiis ad Sedem Antiochenam vocatus est, in exilio

ᵃ Socr. Hist. Eccl. p. 6. c. 3.

 adhuc

adhuc agente [b] *Eustathio* [*Antiochiæ olim Episcopo*:] nihilominus tamen propter Orthodoxiam acceptus utilisque Ecclesiæ fuit. Quin & magnus *Basilius* [c] à *Meletio* isto in Diaconorum ordinem cooptatus est.

Chrysostomus igitur Antiochiâ accitus, & Patriarcha Constantinopolitanus constitutus, injuste postea & Solio pulsus est, & Civitate, suffecto in ejus locum *Arsacio*, fratre *Nectarii*, qui proxime ante Chrysostomum Patriarchatum gesserat. Juraverat autem iste *Arsacius* ob suspicionem, quâ in ipsum frater ipsius *Nectarius* laborabat, se nunquam dignitatem Patriarchatus Constantinopolitani accepturum. Is annum ac menses duos honore illo functus, Presbyteros, ut credibile est, & Episcopos, & Diaconos constituit, è quibus neminem prorsus rejecit Ecclesia.

In locum ejus, quum è vitâ excessisset, vocatus est B. *Atticus*, vivente adhuc & exulante *Chrysostomo*. Qui quidem *Atticus* acriter eos est persecutus, qui S. *Chrysostomi* partes defenderunt; & tamen per viginti annos

[b] Eustathio olim Episcopo Antiocheno ab ipsis Patribus Nicænis constituto, post quinquennium circiter i. e. A°. 329. aut 330. in exilium relegato. Quem tradunt *Socrates* l. 4. c. 14. 15. & *Sozomenus* l. 6. c. 13. à Joviano Imp. ab exilio revocatum fuisse, & CP[ii] *occultum fuisse commoratum* Valentiniano & Valente a Coss. (A°. æræ nostræ 370mo.) & eodem anno à Valente Imp. rursus actum fuisse in exilium. Haud accedo Viris eruditis, *Baronio*, *Valesio*, *&c.* qui hallucinari *Socratem* & *Sozomenum*, cum scribunt hæc de Eustathio Antiocheno, contendunt.

ὀρθοδόξων τε καὶ Αρειανῶν, ἔτι τοῦ Εὐσταθίου ἐν ἐξορίᾳ ὄντος· ἀλλὰ διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν δεκτὸς καὶ χρήσιμος τῇ ἐκκλησίᾳ ἐγένετο. Ωσαύτως καὶ ὁ μέγας Βασίλειος ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος Μελετίου ἐχειροτονήθη διάκονος.

Ο τοίνυν Χρυσόστομος μετάκλητος ἀπὸ Αντιοχείας γενόμενος, καὶ παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως θρόνου
69 ἐγκρατὴς γενόμενος, ἀδίκως μετὰ ταῦτα καθαιρεθεὶς ἐξώσθη τῆς πόλεως· καὶ μετ' αὐτὸν χειροτονεῖται Αρσάκιος ἀδελφὸς Νεκταρίου, τοῦ πρὸ τοῦ Χρυσοστόμου
93 πατριαρχεύσαντος. Ην δὲ ὁ Αρσάκιος προομωμοκὼς διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ζηλοτυπίαν τοῦ τοιούτου ἀδελφοῦ αὐτοῦ Νεκταρίου μηδέποτε τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως δέξασθαι. Αρχιερατεύσας οὖν Αρσάκιος
428 μῆνας τεσσαρεσκαίδεκα, πρεσβυτέρους κατὰ τὸ εἰκὸς καὶ ἐπισκόπους καὶ διακόνους πεποίηκεν· ὧν οὐδένα ἡ ἐκκλησία ἀπεβάλετο.

Τούτου προελθόντος ἐχειροτονήθη Αττικὸς ὁ μακάριος, ἔτι τοῦ Χρυσοστόμου ζῶντος καὶ ἐν ἐξορίᾳ
71 διάγοντος. Ος δὴ Ατ(τ)ικὸς καὶ διωγμὸν κατὰ τῶν προσκειμένων τῷ μακαρίῳ Χρυσοστόμῳ κεκίνηκεν. Αρχιερατεύσας

dunt. Quidni enim ad hæc usque tempora superstes fuerit *Eustathius*? Certe fieri id potuit, si aut *nonagenarius*, aut etiam *octogenarius*, moreretur. Neque cætera argumenta tam gravia mihi videntur, ut in lance adversus tam expressa prædictorum Scriptorum testimonia poni mereantur. Constitutus est *Meletius* Patriarcha Antiochenus A°. 360.

c Socr. l. 4. c. 26.

d Non

ἱερατεύσας δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ χρόνοις κ΄. δεκτὸς τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ τῶν οἰκείων χειροτονιῶν ἐχρημάτισε· μηδενὸς κινδυνεύσαντος. Ταῦτα ἐν τῇ τοῦ Σωκράτους ἱστορίᾳ ἱστόρηται.

Αἱ γοῦν χειροτονίαι τοῦ Ἀττικοῦ κεχειροτονήκασι τὸν Σισίνιον· ὃς καὶ τὸν Πρόκλον ἐν Κυζίκῳ κεχειροτόνηκεν· Εἰ δὲ θέλεις μαθεῖν πῶς ὁ Ἀττικὸς δεκτὸς τῇ ἐκκλησίᾳ ἐστὶ, μάρτυς καὶ ὁ θεῖος Κελεστῖνος πάπας Ῥώμης ἐν τῇ πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῇ, ἐπαινῶν καὶ ἀποδεχόμενος αὐτόν τε τὸν Ἀττικὸν, καὶ τὸν μετ᾽ αὐτὸν γεγονότα Σισίνιον· καὶ μετὰ Χρυσόστομον πατέρων αὐτοῦ.

Μετὰ Σισίνιον ἐγκατέστη Νεστόριος, καὶ ἡ τρίτη κινηθεῖσα σύνοδος, περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν προγεγονότων τούτων πατριαρχῶν, καὶ τῶν χειροτονιῶν αὐτῶν, οὐκ ἠκριβολόγησεν· ἀλλὰ τὸν αἱρετικὸν καθελοῦσα μόνον Νεστόριον, πάντας ἱερεῖς καὶ ἐπισκόπους ὑπὸ Ἀρσακίου δηλαδὴ χειροτονηθέντας Ἀττικοῦ τε καὶ Σισινίου πρὸς δὲ καὶ Νεστορίου, ἐδέξατο· πρεσβεύοντας δηλονότι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ μητέρα Θεοτόκον ὁμολογοῦντας.

Μετὰ

d Non ab ipso Attico ordinatus est Episcopus Sisinnius, qui ei in Patriarchatu successit; quo tempore enim diem obiit Atticus, *Presbyteri* tantum officio fungebatur Sisinnius: id quod liquet ex Socr. l. 7. c. 26. Eodem sensu usurpatur vox χειροτονίας in inferioribus: οἱ αὐτοὶ πάλιν, καὶ οἱ τοῦ Ἀρσακίου χειροτονίαι, τὸν Ἀττικὸν πάλιν αἱ τοῦ Ἀρσακίου, καὶ Ἀττικοῦ, τὸν Σισίνιον &c. rursus:

annos Sacerdotii ſummi functus eſt munere, Eccleſiæ acceptus. Eorum autem, quos Ordinibus ſacris initiaverat, nemo prorſus in diſcrimen vocatus eſt. Hæc in Socratis Hiſtoriâ memoriæ conſignata ſunt.

Jam vero ab illis, [d] quibus manus impoſuerat *Atticus*, ordinatus eſt Patriarcha *Siſinius*: atque hic porro *Proclum* in Epiſcopatum Cyzici ordinavit. Quod ſi certo ſcire velis fueritne Atticus ab * Eccleſiâ comprobatus; id quidem exploratiſſimum eſt ex S. *Cæleſtini* Papæ Romæ [e] Epiſtolâ ad *Neſtorium*, quâ & *Atticum*, & Attici ſucceſſorem *Siſinium*, laudat atque approbat; eoque habet illos numero & loco, quo ipſum *Chryſoſtomum*.

Poſt *Siſinium* Patriarchæ dignitatem obtinuit *Neſtorius*. Tertium autem quod eo tempore coactum eſt Concilium de ſuperiorum Patriarcharum inſtitutione, aut de eorum [f] *Ordinationibus* quæſtionem nullam habuit: ſed exacto duntaxat Hæretico *Neſtorio*, Sacerdotes & Epiſcopos omnes, quos *Arſacius* & *Atticus* & *Siſinius*, atque adeo ipſe *Neſtorius* ordinaverat, recepit; modo ut Fidem Orthodoxam fuerint profeſſi, & *DEIPARAM* Virginem agnoverint.

Dimiſſo

rurſus: ἐχειροτονήθη Μαξιμιανὸς ὑπὸ τῶν χειροτονιῶν τῶν τεσσάρων τούτων πατριαρχῶν.

* Quam acceptus fuerit *Atticus* Eccleſiæ *Africanæ* vide Juſtelli *Cod. Can. Eccleſ. Afric.* p. 331. 405. 409.

e Apud Concil. Epheſ. partis 1ª. cap. 18.

f i. e. aut de iis quos illi ordinaverant.

g Non

Dimiſſo Concilio, conſecratus eſt *Maximianus* ab Epiſcopis qui Ordines ſuos deinceps à prædictis iſtis Patriarchis receperant. Hunc in Patriarchatu, ex eâdem Ordinationum ſucceſſione, excepit B. *Proclus*. Hæc memoriæ produntur in *Zonaræ* Hiſtoriâ Chronicâ.

Beatus igitur *Proclus*, neque vero is ſolum, ſed & eo prior *Maximianus*, & *Atticus* & *Siſinius* cum S. *Cyrillo* Communionem foverunt. Poſt Proclum autem porro, ex eadem ſimiliter Ordinationum ſucceſſione, conſecratus eſt *Flavianus*. Vide modo ſeriem ſucceſſionis! Qui *Chryſoſtomum* Sede expulerunt, ordinaverunt *Arſacium*; qui ab eiſdem illis, & *Arſacio*, ordinati ſunt, [g] conſecrarunt *Atticum*; qui ab *Arſacio* & *Attico* ſunt ordinati, [h] conſecrarunt *Siſinium*; *Siſinius* denique *Proclum*, quocum (uti jam dictum eſt) Communionem coluit B. *Cyrillus*. Illud etiam animadverte, *Severianum* Gabalorum Epiſcopum, & *Acacium* Berrhœæ, omnium fere in *Chryſoſtomum* ſcelerum Capita & Artifices, quum poſt aliquanto coram Papâ *Innocentio* ſiſterentur, neque loco motos eſſe ab eo, neque reprehenſos; volente nimirum Papâ ultionem Deo committere.

Eutyche autem Hæretico à B. *Flaviano* in judicium vocato & damnato, Theodoſius Imp.

g Non enim ab ipſo Arſacio, ſed poſt ejus mortem, ordinatus eſt *Epiſcopus* Atticus. Lege Socr. l. VI. c. 20. & l. VII. c. 2. Sozom. l. VIII. c. 27.

h Vide pag. 6.

i Scribe

78 Μετὰ τὴν σύνοδον, ἐχειροτονήθη Μαξιμιανὸς ὑπὸ τὴν χειροτονιῶν τὴν τεσσάρων τούτων Πατριαρχῶν. Μετὰ δὲ τοῦτον ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀκολουθίας ὁ μακάριος Πρόκλος Πατριάρχης ἐγένετο. Ταῦτα ἐμφέρεται τῇ χρονικῇ βίβλῳ τοῦ Ζωναρᾶ.

Ὁ γοῦν μακάριος Πρόκλος, κοινωνὸς τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, καὶ οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ Μαξιμιανὸς καὶ Ἀττικὸς καὶ Σισίνιος ἐχρημάτιζε. Μετὰ δὲ Πρόκλον, ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀκολουθίας πάλιν, ἐγεγόνει Φλαβιανός. Ὅρα ἀκολουθίαν. Οἱ τὸν Χρυσόστομον καθελόντες, κεχειροτονήκασι τὸν Ἀρσάκιον· ὅθεν αὐτοὶ πάλιν καὶ αἱ τοῦ Ἀρσακίου χειροτονίαι, τὸν Ἀττικὸν· πάλιν αἱ τοῦ Ἀρσακίου καὶ Ἀττικοῦ, τὸν Σισίνιον· αἱ δὲ τοῦ Σισινίου, τὸν Πρόκλον· οὗ κοινωνὸς, ὡς εἴρηται, ὁ μακάριος Κύριλλος.
432 Παρατήρησον γοῦν ὅτι καὶ ὁ Σευηριανὸς Γαβάλων, καὶ ὁ Βερροίας Ἀκάκιος, ὅθεν πάντα σχεδὸν κατὰ τοῦ
439 Χρυσοστόμου δόλον συρράψαντες, ἐμφανισθέντες ὕστερον Ἰννοκεντίῳ τῷ Πάπᾳ, οὐχ ὑπέμειναν παρ' αὐτοῦ οὔτε καθαίρεσιν οὔτε ἐπιτίμησιν· οὐ Πάπα τῷ κυρίῳ τὴν ἐκδίκησιν ἐπιτρέψαντος.

Τοῦ γοῦν μακαρίου Φλαβιανοῦ κρίνοντος καὶ καθελόντος Εὐτυχῆ τὸν αἱρετικὸν, ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς

Θεοδόσιος Διοσκόρῳ τῷ Ἀλεξανδρείας, θεωρῆσαι καὶ ἀναδικάσαι τὰ κατ' Εὐτυχῆ καὶ Φλαβιανόν. Συνάξας γοῦν ὁ Διόσκορος τὴν ἐν Ἐφέσῳ δευτέραν σύνοδον, 76
τὴν καὶ Ληστρικὴν λεγομένην, ἔκρινε, καὶ κατέκρινε, καθεῖλεν, ἐφόνευσε παρὰ πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν τὸν μακάριον Φλαβιανόν· δικαιώσας τὸν αἱρετικὸν Εὐτυχῆ, καὶ ἀντὶ Φλαβιανοῦ χειροτονήσας τὸν Ἀνατόλιον. Ὁρᾷς παρὰ κανόνας χειροτονηθέντα τὸν Ἀνατόλιον ὡς παρὰ φονέως τοῦ Διοσκόρου, καὶ ὡς παρὰ αἱρετικοῦ· τὰ γὰρ Εὐτυχοῦς ἐπρέσβευεν ὁ Διόσκορος. Ἄθρει καὶ ἕτερον· ὁ γὰρ Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων, [i] Βασίλειος Σελευκείας, Φώτιος Ἰσαυρίας Ἠπείρου, Εὐστάθιος Βηρυτοῦ, Θαλάσσιος Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ πᾶσα ἁπλῶς ἡ σύνοδος ἐκείνη, συμπράκτορες γεγονότες τῇ ἀδίκῳ καθαιρέσει Φλαβιανοῦ, καὶ τῇ παρὰ Διοσκόρου παρανόμῳ χειροτονίᾳ Ἀνατολίου, ὅμως ἐν τῇ δ' συνόδῳ οὐκ ἀπεβλήθησαν, πλὴν Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου τῶν τῇ αἱρέσει ἐναπομεινάντων. Τῇ γὰρ ἱερᾷ δ' συνόδῳ περὶ χειροτονιῶν ἀκανονίστων καὶ νόθων πατριαρχῶν οὐκ ἐμέλησε, μόνον ἀπαιτούσῃ παρὰ παντὸς τὸ ὀρθόδοξον. Ὅτι δὲ παρὰ κανόνας Ἀνατόλιος ἀνήχθη, μαρτυρεῖ καὶ Λέων ὁ Πάπας, γράφων

77 *i* Scribe Βασίλ. Σελευκείας Ἰσαυρίας, Φώτιος Τύρου, sic passim in Actis Conciliorum Ephesini 2[di] & Chalcedonensis, ut & apud Historicos aliosque Scriptores Eccles.

k Apud

Imp. in mandatis dedit *Dioſcoro*, Patriarchæ Alexandrino, ut de iſtâ inter eos controverſiâ inquiſitionem ac judicium faceret. *Dioſcorus* itaque, convocato ſecundo *Epheſi* Concilio, quod & *Latrocinale* appellatur, judicavit, damnavit, depoſuit, interfecit B. *Flavianum* contra omne Jus Eccleſiaſticum, abſolvit vero Hæreticum *Eutychen*, & in locum *Flaviani* ſuffecit *Anatolium*. Vides itaque *Anatolium* adverſus Canones fuiſſe conſecratum, quippe qui conſecratus erat à *Dioſcoro* homicidâ & Hæretico; nam *Eutychis* Hæreſin *Dioſcorus* fuerat complexus. At ulterius etiam obſerves: Juvenalis Epiſcopus Hieroſolymorum, Baſilius Seleuciæ *in Iſauria*, *Photius Tyri*, Euſtathius Beryti, Thalaſius Cæſareæ in Cappadociâ, &, ut verbo dicam, Concilium iſtud omne, injuſtæ *Flaviani* depoſitioni, & nefariæ *Anatolii* per Dioſcorum factæ Ordinationi ſuffragia ſua ac operam adhibuere; tamen in Concilio quarto depoſitus eſt nemo præter *Eutychen* & *Dioſcorum*, qui in Hæreſi ſuâ perſiſtebant. Nam ſancto illi Concilio nihil curæ erat circa illegitimos ac ſpurios Patriarchas, hoc unum ſcil. requirenti, ut eſſet unuſquiſque Orthodoxâ Fide præditus. Quod vero adverſus Canones *Anatolius* erat promotus, Auctor eſt quoque *Leo* Papa in [k] Epiſtolâ

[k] Apud Concil. Chalced, partis 3ª cap. 6º.

illâ,

illâ quam ad *Marcianum* Imp. de *Anatolio* ſcripſit: ubi ait ſe iſta, quæ ſpectarunt ad illius Conſecrationem, ad examen non revocâſſe, propterea quod ſeſe Orthodoxæ Fidei addiderit. Hæc habentur in Actis illius Concilii quod de Cauſa *Flaviani* ſecundum convocabatur.

Anaſtaſii Imp. temporibus, vigente *Acephalorum* Hæreſi, iſti ipſe Imperator nomen ſuum dedit; & tres Patriarchas ex urbe ejecit, quòd noluerunt impiæ ſuæ Opinioni accedere, quartamque Oecumenicam Synodum anathemate ferire, & cum *Severo* Communionem habere: Viz. *Euphemium*, & *Macedonium* qui in locum illius evectus eſt, injuſte quidem, ſed tamen ab Eccleſiâ non fuit rejectus, quippe fidei Orthodoxæ profeſſor; etenim cum eo Communionem habere *Euphemius* iſte non recuſavit. Tertius fuit *Timotheus*, qui & ipſe illicite, in locum ſc. *Macedonii*, fuerat promotus; eum tamen, orthodoxæ fidei quam confeſſus eſt ergô, non rejecit *Macedonius*. His adde, quod magnus ille *Elias*, Epiſcopus Hieroſolymorum, horum trium Patriarcharum communionem amplexus eſt, idque omnibus ſimul viventibus; dolens quidem quod alter in alterius, adhuc vivi, locum ſucceſſerit, eos omnes tamen recipiens idcirco quod fuerint Orthodoxâ Fide exculti.

222 γράφων πρὸς Μαρκιανὸν τὸν βασιλέα περὶ Ανατολίου· ὅτι διὰ τὸ προςτεθῆναι αὐτὸν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει, εἰάσαμεν τὰ περὶ τῆς αὐτοῦ χειροτονίας ἀνεξέταστα. Ταῦτα, ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς περὶ Φλαβιανοῦ δευτέρας συνόδου.

79 Εν ἡμέραις Αναστασίου βασιλέως ἀκμασάσης τῆς
τῶν Ακεφάλων αἱρέσεως, προσετέθη δὲ ὁ βασιλεὺς τῇ
τοιαύτῃ αἱρέσει· καὶ τρεῖς Πατριάρχας τῆς πόλεως
ἤλασε μὴ θελήσαντας τῇ κακοδοξίᾳ συνθέσθαι, δὲ τὴν
δ΄ σύνοδον ἀναθέματι καθυποβαλεῖν, καὶ κοινωνῆσαι
Σευήρῳ· ἤγουν [l] Ευθύμιον· Μακεδόνιον μετ᾽ αὐτὸν ἀναχθέντα, παρανόμως μὲν, διὰ δὲ τὴν αὐτοῦ
ὀρθοδοξίαν, οὐκ ἀποβληθέντα· τὴν γὰρ αὐτοῦ κοι-
483 νωνίαν ὁ δηλωθεὶς [m] Ευθύμιος οὐκ ἀπέφυγεν. ἔπειτα τὸν Τιμόθεον, ἀναχθέντα μὲν καὶ αὐτὸν πα-
15-6, 320 ρανόμως μετὰ τὸν Μακεδόνιον, οὐκ ἀποβληθέντα δὲ
παρὰ Μακεδονίου διὰ τὸ ὀρθόδοξον. Αλλὰ καὶ ὁ
τῶν Ιεροσολύμων μέγας Ηλίας, τῶν τριῶν τούτων
Πατριαρχῶν τὴν κοινωνίαν ἠσπάσατο, καὶ ταῦτα
ζώντων· ἀχθόμενος μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ προλαβόντος
57 καθαιρέσει, δεχόμενος δὲ τὸν μετ᾽ αὐτὸν διὰ τὸ
ὀρθόδοξον.

[l] Lege Ευφήμιον, ex consensu Historicorum omnium.

[m] Ευφήμιος.

Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος καὶ τὸν δια-ληφθέντα μακάριον Ἡλίαν μὴ θελήσαντα συνθέσθαι τῇ κακοδοξίᾳ, τῆς τῶν Ἱεροσολύμων ἐκκλησίας ἐξήλασε, καὶ ἐξορίᾳ παρέπεμψε· καὶ τὸν Ἰωάννην ἀντ' αὐτοῦ Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κατέστησεν. Ὃν δὲ ὡς παρὰ προσδοκίαν τοῦ βασιλέως δημοσίᾳ τὴν ὀρθοδοξίαν κηρύξαντα, ὁ Ἡλίας οὐδαμῶς ἀπεβάλετο· ὁ δὲ Θεοδόσιος ὅ, τε καὶ Σάβας οἱ σεπτοὶ πατέρες καὶ τῶν τῆς ἁγίας πόλεως ἁπάντων μοναχῶν οἱ πρῶτοι καὶ ἔξαρχοι, καὶ τὸν Ἡλίαν ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἐπισκεπτόμενοι, ἔστεργον καὶ ἐκοινώνουν αὐτῷ ὡς ἠδικημένῳ Πατριάρχῃ, καὶ τῷ Ἰωάννῃ ἐν τῷ θρόνῳ καθημένῳ Ἱεροσολύμων αὖθις ἐκοινώνουν ὡς Πατριάρχῃ. Καὶ διὰ τοῦτο ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις Ἱεροσολύμων, Ἡλίου καὶ Ἰωάννου τὰ ὀνόματα γέγραπται, Ἡλίου καὶ Ἰωάννου, λεγόντων, αἰωνία ἡ μνήμη. Ταῦτα ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Σάβα.

Ἐν τοῖς καιροῖς Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς Ἱεροσολύμων ἦν Πατριάρχης· τῆς γοῦν ἐν Τύρῳ συνόδου προστάξει τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου συναχθείσης τὰ κατὰ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ἀναθεωρῆσαι, καὶ τοῦ ἁγίου καταψευσαμένης, καὶ ἐρήμην καταδικασάσης αὐτοῦ, φυγὼν ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος

Idem Imp. Anastasius (*prædictum*) beatum *Eliam*, quod impiis suis Dogmatis assentiri noluerit, condemnavit, eoque ex Ecclesiâ Hierosolymitanâ expulso & in exilium acto, *Joannem* Patriarcham constituit. Quem, præter Imperatoris expectationem Orthodoxæ Fidei veritatem palam prædicantem, non rejecit *Elias*. Quin & *Theodosius Sabasque*, reverendi Patres, omniumque in Urbe sacrâ Monachorum Primarii atque Rectores, *Eliam* in exilio visitantes, eum, tanquam Patriarcham injuriam passum, charitate simul ac Communione complexi sunt; neque tamen *Joannis*, qui sedem Hierosolymitanam tenuit, Communionem refugerunt. Hanc ergo ob causam in sacris Hierosolymorum *Diptychis*, cum *Eliæ* tum *Joannis* nomen conscriptum est, his verbis: *Eliæ & Joannis æterna memoria*. Hæc (*pleraque*) continentur in [a] *Vita* sancti magnique *Sabæ*.

Tempore *Athanasii* magni *Maximus Confessor* Patriarcha fuit *Hierosolymis*: Synodo igitur jussu *Constantini Magni Tyri* coactâ, quæ Causam *Athanasii* magni cognosceret, *Athanasius* ab eâ, criminibus ipsi affictis, indicta causa absens damnatus est; qui ad *Maximum* Hierosolymis fugâ perveniens,

[a] Autore *Cyrillo Scythopol.* cap. 56. 57. &c. *Cotel.* Mon. Ecclesf. Gr. Tom. III.

ens, eum sibi asylum constituit. *Maximus* igitur, indicto privato Concilio, omnia, quæ contra *Athanasium Tyri* decreverat Synodus, irrita fecit, eique Patriarchalem dignitatem restituit, & *Consubstantiale* ratum habuit. Ea propter [o] Episcopus Cæsareæ Palestinææ *Maximum* injuste deponit, & in locum ejus statuit *Cyrillum*, Arianæ Hæreseos principem, sed qui tandem resipiscens Orthodoxis sese adjunxit, & ab Ecclesiâ lubenter exceptus, vir plane divinissimus extitit. Hic animadvertas licet, quod à *Cyrilli* Communione non discesserit *Maximus*. Atque hanc ob causam quod eandem uterque Fidem professus est, in [p] Albo uterque Sanctorum adnumeratur. Hæc (*magnam partem*) in *Athanasii* magni *Vita* reperias.

Imperante Justiniano *Eutychius* ex *Amasia* oriundus, Patriarcha Constantinopolitanus, Vir sanctus Deoque charus, injuste fuit depositus & civitate pulsus. Hujus vero in locum suffectus est *Joannes*. *Eutychius* autem, injuste licet de Cathedrâ dejectus, à Communione tamen *Joannis* non ideo se separavit. Uterque itaque Ecclesiæ acceptus fuit.

Eodem imperante, *Anthimus* Trapezuntis Episcopus, ad Pontificalem Regiæ urbis Sedem translatus, quod Hæretice sentire deprehensus

o *Acacius*.
p In Ecclesiæ Diptychis eorum utriusque nomen conscriptum est.

q Corrupte

πρὸς Μάξιμον ἐν Ἱεροσολύμοις κατέλαβεν. Ὁ δὲ θεῖος Μάξιμος σύνοδον ἰδίαν κροτήσας, ἄκυρα τὰ ἐν τῇ Τύρῳ γενόμενα κατὰ Ἀθανασίου πεποίηκε· καὶ αὐτὸν ἀνωρθώσατο, καὶ ἐπεκύρωσε τὸ Ὁμοούσιον. Ἔπειτα ὁ Καισαρείας Παλαιστίνης διὰ ταῦτα τὸν Μάξιμον ἀδίκως καθελών, κατέστησε Κύριλλον, κορυφαῖον μὲν ὄντα τῆς Ἀρείου αἱρέσεως, ὕστερον δὲ ἐκ μεταμελείας τῷ Ὁμοουσίῳ προσθέμενον, καὶ παρὰ τῆς ἐκκλησίας προσδεχθέντα πάντη ἀσμένως, καὶ μέγαν ἅγιον χρηματίσαντα. Σκόπει ὅτι τῆς τοῦ Κυρίλλου κοινωνίας οὐκ ἀπέστη ὁ Μάξιμος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀμφότεροι ἅγιοι, ὡς τὴν αὐτὴν πίστιν πρεσβεύοντες. Ταῦτα ἐν τῷ τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου βίῳ.

Εν ἡμέραις Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως Εὐτύχιος ὁ ἀπὸ Ἀμασείας Πατριάρχης γενόμενος Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ ἅγιος καὶ φίλος Θεοῦ, καθῃρέθη ἀδίκως, καὶ τῆς πόλεως ἐξωρίσθη· ἀντεισήχθη δὲ Ἰωάννης. Ὁ γοῦν Εὐτύχιος διὰ τὸ ἀδικηθῆναι τῆς κοινωνίας Ἰωάννου οὐκ ἀπεχωρίσθη. Διὸ καὶ ἀμφότεροι τῇ ἐκκλησίᾳ ἐδέχθησαν.

Εν ἡμέραις τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, Ἄνθιμος, τῆς Τραπεζοῦντος ἐπίσκοπος, μετατεθεὶς ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων, αἱρετικὰ φρονεῖν φωραθεὶς

καθηρέθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Αγαπητοῦ· αἱ δὲ τούτου χειροτονίαι ἐδέχθησαν· Μηνᾶν τὸν ἁγιώτατον ἀντ' αὐτοῦ τοῦ θείου Αγαπητοῦ καταστήσαντος.

Μετὰ δὲ ταῦτα τῆς τῶν Μονοθελητῶν ἐπικρατησάσης αἱρέσεως, καὶ διὰ κατὰ διαδοχὴν Μονοθελητῶν Πατριαρχῶν γεγονότων, Σεργίου, Πύρου, (l. Πύῤῥου) Παύλου, καὶ [q] ἑτέρου, τῶν πολλὰς ὡς εἰκὸς χειροτονίας ποιησάντων, οὐδεμία τούτων ἀπόβλητος γέγονεν· εἰ μόνον τὴν αἵρεσιν ἀπεβάλετο καὶ ἀνεθεμάτισε. Ἀλλ' ὑπὸ τῆς ς'. συνόδου καὶ Γεωργίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ὁμοῦ πάντες ἐδέχθησαν.

Ιουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς ὁ Ρινότμητος, τὸ δεύτερον ἀναγορευθεὶς, καθεῖλε καὶ ἐξώρισεν ἀδίκως τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην Καλλίνικον, καταστήσας ἀντ' αὐτοῦ [r] τὸν ἐξ Αμάστριδος ἔγκλειστον Κῦρον. Ορα [s] τὸν Καλλίνικον οὐκ ἀποσχισθέντα τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κύρου, διὰ τὸ ἀδικηθῆναι· τὸν δὲ Κῦρον δεδεγμένον τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ τῶν αὐτοῦ χειροτονιῶν.

Ἀρτέμιος, ὁ καὶ Ἀναστάσιος, τῆς βασιλείας ἐπιλαβόμενος, τοῦ ἐπισκόπου τῆς πόλεως ἐκβιώσαντος,

μετά-

[q] Corruptè haud dubio pro Πέτρου, quo nomine passim in Actis Concilii Sexti & apud Historicos quartus iste appellatur.

[r] Μοναχὸς ἀπὸ Ἀμαστρίδος νήσου. *Niceph. Cal.* Catal. Patriarch. CP. MS.

[s] Non satis concesserat Patriarcha iste, sed ab Imp. depositus est tanquam *Monothelita*. Zonaras *Tom.* 2. p. 98. Οὗτος ὁ Ἀρτέμιος τὸν πατριάρχην Ἰωάννην τοῦ Ἀρχιερατικοῦ καταπαύσας θρόνου, ὡς μὴ ὀρθόδοξον ἔτη τρία τῆς ἐκκλησίας κρατήσαντα, μετατίθησιν ἐκ Κυζίκου Γερμανόν. Itaque cum ita sit, & cum vox ἐκβιώσαντος haud alibi usquam

deprehensus fuerit ab *Agapeto* Papa depositus est, qui in ejus locum sanctissimum *Menam* promovit.

Progressu temporis, obtinente *Monothelitarum* Hæresi, quatuorque Patriarchis Monothelitis invicem in Solio Patriarchali succedentibus, multosque, uti credibile, ordinantibus, nempe *Sergio*, *Pyrrho*, *Paulo*, & *Petro*, nemo tamen illorum qui ab eis fuerant ordinati, rejectus est, modo Hæresin suam retractaret, & anathematizaret, sed à sexto Oecumenico Concilio, & *Georgio* Patriarchâ Constantinopolitano, sunt omnes comprobati.

Justinianus Imp. qui *Rhinotmetus* audiit, imperio suo, unde fuerat dejectus, restitutus, injuste deposuit, ac in exilium exterminavit sanctissimum Patriarcham *Callinicum*, & in locum ejus suffecit *Cyrum*, ex ' *Amastride* Monachum. Jam licet advertas, *Callinicum* ab Ecclesiæ & *Cyri* Communione, propterea quod fuerat è Sede injuste dejectus, non recessisse, sed *Cyrum*, cum omnibus illis quos Ordinibus Ecclesiasticis ornaverat, ab Ecclesiâ fuisse receptum.

Artemius, qui & *Anastasius*, occupato imperio, quum Episcopus Urbis fatis ' concesserat,

piam occurrat, quidni substituatur ἐνδιωχθέντος, aut potius ἐκπεσόντος. Sic apud *Isocratem* ἐκπεσόντες βασιλεῖς *exacti reges*: Idem, ἐκπεσὼν παρ' ἡμῶν *à nobis patriâ ejectus*. Plutarchus, ἐξέπεσε τῶν Ἀθηναίων *pulsus est Athenis*. Monothelitam autem fuisse *Joannem* istum, ostendit *Nicephori Callisti* Catalogus Patriarcharum CP. MS[tu] seu istius quidam Interpolator.

t Maria

ceſſerat, accerſitum ſanctiſſimum *Germanum*, Epiſcopum *Cyzici* , Pontificalibus Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ inſulis ornavit. Tum ſceptri Imperialis potitus eſt *Leo Iſaurus*, & impetu quodam furibundo in ſacras Imagines debacchatus, ſanctum *Germanum* in exilium ejecit, & Sedi Patriarchali *Anaſtaſium* ſubſtituit. Sex igitur & quinquaginta annis elapſis, Concilium ſeptimum habitum eſt, cui *Taraſius* præſedit; qui quidem ante Concilium fuit ordinatus; ab Epiſcopis Orthodoxis, an ab Iconomachis, incertum. Omnes vero qui Hæreſin iſtam abjurarunt, Concilio illi accepti ſunt.

Sub S[ti] autem *Taraſii* Patriarchatu hujuſmodi quiddam contigit. *Conſtantinus* qui tunc imperium geſſit, legitima ſua [t] uxore repudiata,& veſtem Monachalem,invita licet, induta, in uxorem duxit [u] aliam quæ ipſa vitam exercuerat [x] Monachalem; ideoque ex expreſſa Evangelii declaratione manifeſtus factus eſt Adulter. *Taraſio* igitur Patriarchâ nefarias ejus nuptias Eccleſiaſticis Ritibus celebrare renuente, *Joſephus*, [y] Oeconomus Eccleſiæ, eos connubio jungere auſus eſt, ideoque ſe depoſitioni obnoxium reddidit. Quum vero illum deponere aggreſſus eſt Patriarcha, ab Imperatore deterritus eſt, minitante ſcil. ſe

Hæreſin

t Maria.
u Theodoten.

x Theophani & Zonaræ Κυβι-κυλαρίαν

y In

μετάπεμπτον πεποίηκε τὸν ἁγιώτατον Γερμανὸν Κυζίκου ὄντα, καὶ Πατριάρχην τοῦτον ἀποκατέστησεν· Επελάβετο τῶν σκήπτρων ὁ Ισαυρος Λέων· καὶ ὡς
851. 80 κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων ἐλύττησε, τὸν ἅγιον Γερμανὸν ἐξορίᾳ παραπέμψας, Αναστάσιον τῷ θρόνῳ ἀποκατέστησε. Παραδραμόντων γοῦν ἓξ πρὸς τοῖς πεντήκοντα χρόνων, ἡ ζ΄. συνεκροτήθη σύνοδος, Ταρασίου ταύτης ἐξάρχοντος· ὃς πρὸ τῆς συνόδου κεχειροτόνητο, ἄδηλον εἰ ὑπὸ εἰκονομάχων ἢ ὀρθοδόξων. Καὶ πάντες οἱ τῇ εἰκονομαχίᾳ ἐμπεσόντες ἀναθεματίσαντες τὴν αἵρεσιν, προσεδέχθησαν.

Επὶ δὲ τοῦ ἁγίου τούτου Ταρασίου, καὶ πρᾶγμα συνέβη τοιοῦτον. Κωνσταντῖνος ὁ τότε βασιλεὺς τὴν κατὰ νόμους αὐτοῦ γαμετὴν ἀποβαλὼν, καὶ ἄκουσαν αὐτὴν τὸ μοναχικὸν σχῆμα περιβαλὼν, ἑτέραν ἠγάγετο μοναχὴν οὖσαν καὶ αὐτήν· καὶ μοιχὸς ἀκριβὴς κατὰ τὴν Ευαγγελικὴν φωνὴν ἐχρημάτισε. Τοῦ τοίνυν Πατριάρχου Ταρασίου μὴ θελήσαντος ποιῆσαι τὴν ἱερολογίαν τοῦ γάμου ἐπὶ τῷ βασιλεῖ διὰ
y2 τὴν παρανομίαν, ὁ τῆς ἐκκλησίας οἰκονόμος Ιωσὴφ, τολμήσας ταύτην πεποίηκε· καὶ καθαιρέσει ἑαυτὸν ὑπόδικον κατεστήσατο. Καὶ ὁ μὲν Πατριάρχης καθαιρῆσαι τοῦτον ἐπιχειρήσας, ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐκω-

y In Ecclesia CP. post Patriarcham secunda dignitas.

λύθη, φάσκοντος τὴν εἰκονομαχίαν πάλιν ἀνακαινίσαι, εἰ καθαιρεθείη ὁ Ἰωσήφ· ὃ καὶ τὸν Πατριάρχην τὸν Ἰωσὴφ παρεβιάσατο καὶ ἄκοντα δέξασθαι. Ὁ δὲ μακάριος Θεόδωρος ὁ τῶν Στουδίου ἡγούμενος, ἀποσχίσας ἑαυτὸν καὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ βασιλέως, τοῦ μὲν ὡς μοιχοῦ, τῆς δὲ ἐκκλησίας, ὅτι τὸν μοιχοζεύκτην Ἰωσὴφ προσεδέξατο, ἔπαθεν ὑπὸ τοῦ βασιλέως μυρία δεινά. Εἶτα ἐτυφλώθη ὁ Κωνσταντῖνος· ἐπελάβετο τῆς βασιλείας ἡ μήτηρ αὐτοῦ Εἰρήνη. Ἀνεκαλέσατο τὸν μακάριον Θεόδωρον· ἐπῄνεσε δὲ καὶ ἀμφοτέρους, Ταράσιον καὶ Θεόδωρον· τὸν μὲν ὡς οἰκονομίαν ποιήσαντα, τὸν δὲ ὡς τηρήσαντα τὴν ἄγαν ἀκρίβειαν. Καὶ καθαιρεθέντος παρὰ τοῦ Πατριάρχου τοῦ αἰτίου τῆς διαστάσεως Ἰωσήφ, ἡνώθησαν ἀμφότεροι Ταράσιος καὶ Θεόδωρος. Μετὰ ταῦτα ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας ἡ Εἰρήνη· ἥρπασε ταύτην Νικηφόρος ὁ ἀπὸ γενικῶν· κατέλυσε τὸν βίον καὶ ὁ Ταράσιος. Κατέστησεν ὁ πρῶτος βασιλεὺς ὁ Νικηφόρος Πατριάρχην ἕτερον, τὸν θεοφόρον Νικηφόρον. Βιασθεὶς οὖν παρὰ τοῦ βασιλέως ὁ ἅγιος Νικηφόρος, ἐδέξατο πάλιν καὶ αὐτὸς τὸν Ἰωσήφ, ἤδη καθαιρεθέντα ὑπὸ Ταρασίου, καὶ πάλιν ἀπεσχίσθη τῆς ἐκκλησίας Θεόδωρος. Χρόνου παρελθόντος ὀλίγου, καὶ τοῦ βασιλέως Νικηφόρου παρελθόντος, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ υἱοῦ

Hæresin Iconomachiæ revocaturum, si modo depositus esset *Josephus*: quod eum, quamvis invitum, coegit *Josephum* recipere. Beatus vero *Theodorus*, Monachorum *Studii* Abbas, ab Ecclesiæ simul ac Imperatoris Communione se subduxit; ab hujus quidem, tanquam Adulteri, ab illius vero, quod *Josephum* autorem istiusmodi Conjugii excepisset: & ab Imperatore propterea sexcenta graviora mala sustinuit. Posthæc, occœcato *Constantino*, imperium suscepit Mater ejus *Irene*; quæ beatum simul *Theodorum* revocavit, & utrosque, cum illum, tum etiam *Tarasium*, laudibus cumulavit; illum, quod fideliter adeo consuluerit Ecclesiæ Disciplinæ, hunc, quod tanta cum providentia ab Ecclesia malum propulerit. Deposito igitur à Patriarcha *Josepho*, qui Schismatis causa extiterat, ii rursus inter se Communionis vinculo conjuncti sunt. Post hæc gesta, imperio excidit *Irene*, & Rerum habenas arripit *Thesaurarius* Nicephorus, vitæque cursus à *Tarasio* conficitur. In ejus locum constituit Imperator sanctissimum *Nicephorum*. Hic igitur, coactus ab Imperatore, *Josephum*, à *Tarasio* depositum, iterum restituit: quapropter rursus ab Ecclesiâ se separat *Theodorus*. Non multo interveniente tempore, fato functus est Imperator *Nicephorus*, nec longo post intervallo è vita quoque excessit filius

ejus

ejus *Stauracius.* Dein Thronum Imperialem conſcendit *Michael Curopalates.* Hac arreptâ occaſione, *Joſephum* iterum deponit beatus *Nicephorus*, & cum ſancto *Theodoro* in gratiam ac Communionem redit. Cæterum quæ exilii temporibus in *Taraſium* probroſe locutus eſt ſanctus *Theodorus*, iſta non comprobata fuere ab Eccleſia, ſed damnata tanquam ab iracundia ſive ſimultate manantia. In hunc enim modum *Saccudiotas* ſive *Studiotas* alloquitur ſanctus Methodius. *Nam beatus Abbas veſter, niſi retractaſset quæ contra ſanctos Taraſium ac Nicephorum dixit, non ſane nobiſcum ſacra adminiſtraſset, in Communionem non eum recepiſſemus.* Hæc leguntur in ſancti *Niconis* libro ſecundo, in una Epiſtolarum *Methodii.*[z] Idem vero ſanctus *Methodius* in ultimo ſuo Teſtamento, quod moriturus fecit, de *Studiotis* iis, qui cum Eccleſia Catholica communicare recuſarunt, ita decrevit: *Si reſipiſcentes ad Catholicam Eccleſiam accedant, & Schiſmati renuncient, tanquam ſimpliciter Chriſtiani excepti ſunto: ad ſacerdotium vero nequaquam admittantur.* Et in *Eccleſiæ Synodico*, uti omnes probe

z Μικροψυχία *Iracundia, ſimultas,* quæ *Animi puſilli* eſt paſſio. Eodem ſenſu uſurpatur *Concilii Nicæni* Can. V. ἐξεταζέσθω δὲ, μὴ μικροψυχίᾳ ἢ φιλονεικίᾳ ἤ τινι τοιαύτῃ ἀηδίᾳ τοῦ ἐπισκόπου ἀποσυνάγωγοι γεγόνασι. *Examinetur autem, nunquid vel ſimultate, vel contentione, vel aliquâ ejuſmodi Epiſcopi acerbitate, congregatione pulſi ſunt.* Zonaras in Com. διὰ θυμὸν ἴσως καὶ μικροψυχίαν. *Animoſitas* vertitur ab antiquo Interprete Canonum. S. *Chryſoſtomus* 17. Hom. ad 1. Cor. de Mariti uxoriſque jurgiis.

Ἐπειδὴ

791 αὐτοῦ Σταυρακίου, μετ' οὐ μικρὸν ὁ Κουροπαλάτης Μιχαὴλ εἰς βασιλέα καθίσταται. καὶ πάλιν ὁ μακάριος Νικηφόρος καιροῦ δραξάμενος καθαιρεῖ τὸν Ιωσὴφ, καὶ τῷ ὁσίῳ Θεοδώρῳ ἑνοῦται. Πλὴν ἅπαξ ὁ ἅγιος Θεόδωρος ἐν τῷ καιρῷ τῆς αὐτοῦ ἐξορίας
794 ἐλάλησεν ἀπόφημα κατὰ τῶν ἁγίων Ταρασίου καὶ Νικηφόρου, ταῦτα οὐκ ἐλογίσθησαν δεκτὰ, ὡς ἀπὸ [z] μικροψυχίας λαληθέντα. Λέγει γὰρ ὁ ἅγιος Μεθόδιος πρὸς τοὺς Σακκουδιώτας ἤτοι τοὺς Στουδιώτας, οὕτως. Ο γὰρ μακάριος ἡγούμενος ὑμῶν εἰ μὴ ἀπεβάλετο ἃ εἶπε κατὰ τῶν ἁγίων Ταρασίου καὶ Νικηφόρου, οὐκ ἂν συνελειτούργει ἡμῖν· οὐκ ἂν εἰς κοινωνίαν ἐδεχόμεθα αὐτόν. Ταῦτα εὕρηνται ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Νίκωνος δευτέρῳ βιβλίῳ, ἐν μιᾷ τῶν Μεθοδίου ἐπιστολῶν. Ο αὐτὸς δὲ ἅγιος Μεθόδιος καὶ ἐν τῇ ἐπιτελευτίῳ διαθήκῃ αὐτοῦ, οὕτω περὶ τῶν Στουδιωτῶν διατάττεται, τῶν μὴ θελόντων κοινωνῆσαι τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. Οτι ἐὰν μεταμεληθέντες
[illegible] προσέλθωσι τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἀποβαλόμενοι τὸ σχίσμα, δεχθήτωσαν ὡς ἁπλῶς Χριστιανοὶ, εἰς ἱερωσύνην δὲ μηδέποτε προαχθήτωσαν. Καὶ ἐν
806 τῷ τῆς Εκκλησίας Συνοδικῷ, ὡς ἴσασι πάντες, πάντα

[z] Επειδὴ γὰρ δι' [illegible] καὶ δι' ἄλλας προφάσεις ἡ μικροψυχία γίνεται διαιρέσεις συμβαίνει. Sic S. *Cyrillus Alex.* in Cap. IV. *Jonæ*, de Jonâ irascente: Μικροψυχεῖ ὡς ἄνθρωπος.

a Nisi

πάντα τὰ κατὰ τῶν ἁγίων Πατριαρχῶν Ταρασίου 174
καὶ Νικηφόρου λαληθέντα καὶ γραφέντα ἀναθέματι ὑποβάλλονται. Πρὸς τούτοις εὕρηται ἐπὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει τοῦ Στουδίτου γεγραμμένον καὶ τοῦτο· ὅτι οὐκ ὀρθῶς ἐποίησεν ὁ ὅσιος Θεόδωρος ἀποσχίσας ἑαυ-
τὸν τῆς κοινωνίας τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν 175
ἁγίων Πατριαρχῶν Ταρασίου καὶ Νικηφόρου· αὐτοὶ γὰρ ἦσαν τότε ἡ ἐκκλησία. Εἰ γὰρ καὶ τοῦ τυχόντος ἱερέως οὐ δυνάμεθα σχισθῆναι χωρὶς αἱρέσεως, πόσῳ μᾶλλον τοιούτων ἁγίων ὀρθοδόξων Πατριαρχῶν, φωστήρων τῆς οἰκουμένης. Αλλ' ὅμως εἰ καὶ συναρπαγεὶς ὁ ἐν ἁγίοις Θεόδωρος εἰργάσατο τὸ τοιοῦτον σχίσμα, ἀλλὰ πάλιν ἐν ὑστέροις αὐτὸ ἀπεβάλετο, καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν διωρθώσατο. Ὡς ὁ ἅγιος Μεθόδιος ἐν τῇ προρρηθείσῃ ἐπιστολῇ περιεδήλωσε. Καὶ ἐπληρώθη ἐπὶ τῷ ἁγίῳ Θεοδώρῳ τὸ τοῦ προφήτου Δαβίδ. Ὅταν πέσῃ, οὐ καταραχθήσεται, ὅτι κύριος ἀντιστηρίζει χεῖρα αὐτοῦ.

Βασιλευσάντων τοίνυν κατὰ διαδοχὴν τοῦ τε Λέ- 176
οντος τοῦ Αρμενίου, Μιχαὴλ τοῦ Τραυλοῦ, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Θεοφίλου ἐπὶ ἐνιαυτοῖς κϛ', οὐδεὶς ἀρχιερεὺς ὀρθόδοξος ἐγεγόνει, ἀλλὰ πάντες εἰκονομάχουν καὶ τὰ τῶν βασιλέων ἐπρέσβευον. Καὶ μετὰ θάνατον Θεοφίλου ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἡ μακαρία Θεο-

probe ſciunt, quæcunque adverſus ſanctos *Taraſium* & *Nicephorum*, aut dicta unquam, aut ſcripta fuerunt, anathemate feriuntur. Adhæc, de eodem *Studitæ* Negotio hoc quoque ſcriptum invenitur, Quod ſanctus *Theodorus* non recte fecit, ab Eccleſiæ Catholicæ Communione, ſanctiſque Patriarchis *Taraſio* atque *Nicephoro* diſcedens: Ipſi enim tunc erant Eccleſia. Si enim ne à vulgari aliquo Sacerdote, abſque [a] Hæreſeos crimine, poſſimus recedere, quanto certe minus abs ſanctis hiſce Orthodoxiſque Patriarchis, totius terrarum Orbis Luminaribus. Verumenimvero, licet eo uſque correptus fuerit beatæ memoriæ *Theodorus*, ut Schiſmatis hujus autor evaderet, poſtea tamen palinodiam cecinit, & ad frugem meliorem ſe recepit: id quod ex prædictâ *Methodii* Epiſtolâ ſatis patet. Et in ſancto illo Viro illud Prophetæ Davidis completum eſt: *Cum ceciderit, non collidetur, quia Dominus ſupponit manum ei.*

Imperantibus autem ſecundum ſucceſſionem per viginti & ſex annorum ſpatium, Leone Armenio, Michaele Traulo, Filioque ejus Theophilo, nullus Orthodoxæ fidei Pontifex erat, verum ad unum omnes in Iconomachorum Hæreticorum caſtra tranſierunt, opinioneſque Imperatorum ſecuti ſunt. Poſt mortem vero Theophili, Uxor ejus, beata

[a] Niſi ſit Hæreticus.

Theodora, aſſentiente etiam Synodo, Patriarchali Sedi ſuffecit ſanctum *Methodium*. Poſt illum *Ignatius* magnus ad Dignitatem illam evectus eſt.

Imperium deinceps unà cum *Theodora* moderante *Michaele*, Is [b] qui *Cæſaris* titulo tunc temporis ornatus eſt, propterea quod cum Filii ſui Uxore inceſte conſueſceret, à ſancto *Ignatio* gravem tulit reprehenſionem, & ſententiâ Excommunicationis percuſſus eſt. Idcirco ille, ut ex Imperatoris mollicie permiſſum illi erat fere quicquid adlubitum ſit facere, *Ignatium* Sede deturbavit, atque in exilium expulit, & Patriarchatum *Photio* tradidit.

Poſt hæc Imperii Corona ad *Baſilium Macedonem* devoluta eſt; qui ſtatim ejecto *Photio*, *Ignatium* rurſus ſubſtituit: Mortuo autem *Ignatio*, *Photium* denuo conſtituit. Hoc vero plane mirandum; quod is nimirum, qui, tanquam Adulter atque Uſurpator, Sede Patriarchali fuit dejectus, ad eandem denuo, quaſi omnis criminis expers, eveheretur. Utcunque ſit: Eccleſia utroſque, tanquam Orthodoxos, excipit, & (in Diptychis) hiſce verbis honorat, *Ignatii*, *Photii*, *Stephani*, *Antoniique*, *ſanctiſſimorum Patriarcharum*, *æterna memoria*: *& quæcunque contra Ignatium*, *Photium*, *Stephanum*, *atque Antonium*, *Patriarchas ſanctiſſimos*, *dicta ſunt*, *Anathema*.

Hic

Θεοδώρας τὸν ἅγιον Μεθόδιον ἐπὶ τῇ συνόδῳ τῷ θρόνῳ ἀποκατέστησε. Καὶ μετὰ τὸν ἅγιον Μεθόδιον, Ἰγνάτιος ὁ μέγας εἰς τὸν θρόνον ἀνάγεται.

[b] Βασιλεύοντος γοῦν τηνικαῦτα Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας, ὡς συνεφθείρετο τῇ αὐτοῦ νύμφῃ, καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τοῦ ἱεροῦ Ἰγνατίου ἠλέγχετο σφοδρῶς καὶ ἀπεβουκολεῖτο τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας, δυνάμενος ὁ Καῖσαρ τὰ πολλὰ διὰ τὸ ἄγχιν τὴν τοῦ βασιλέως χαύνωσιν ὅπου καὶ βούλεται[c], καθεῖλε καὶ ἐξώρισε τὸν Ἰγνάτιον, καὶ ἀνεβίβασε τὸν Φώτιον ἀντ' αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα βασιλεύει Βασίλειος ὁ Μακεδών, καὶ πρῶτον εὐθὺς ἐκβάλλει τὸν Φώτιον καὶ πάλιν ἀποκαθιστᾷ τὸν Ἰγνάτιον. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Ἰγνατίου, πάλιν τὸν Φώτιον ἀνεβίβασεν. Ὃ καὶ θαυμαστόν· εἰ γὰρ ὡς μοιχὸς καὶ ἐπιβάτης τοῦ θρόνου κατηνέχθη, πῶς πάλιν ὡς ἀθῷος εἰς τὸν θρόνον ἀνήχθη; πλὴν ἡ ἐκκλησία δέχεται καὶ ἀμφοτέρους, καὶ τιμᾷ ὡς ὀρθοδόξους, λέγουσα, Ἰγνατίου, Φωτίου, Στεφάνου καὶ Ἀντωνίου, τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν, αἰωνία ἡ μνήμη· καὶ τὰ λαληθέντα κατὰ Ἰγνατίου καὶ Φωτίου καὶ Στεφάνου καὶ Ἀντωνίου, τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν, ἀνάθεμα.

b Bardas Cæsar. Vide *Zonaram* Tom. 2. p. 161. cum *Leone Gram.* *Cedreno* &c. Fuit *Cæsar* Titulus dignitatis ab *Imperatore* proximus.

c Scribe Βασιλεύοντος.

ται. Παρατήρει δὲ καὶ σὺ φίλων ὁ ἀκροατὴς ὅτι οὐδὲ ὁ ἱερὸς Ἰγνάτιος διὰ τὸ ἀδίκως ἐξωσθῆναι τοῦ θρόνου, τῆς κοινωνίας ἐσχίσθη Φωτίου, ἢ τὸν λαὸν ἀνέπεισε σχίζεσθαι. Τοῦτο γὰρ σκοπὸς ἐν πάσαις ταῖς ἀναγεγραμμέναις ἱστορίαις, τὸ δεῖξαι ὅτι ἕκαστος τῶν Πατριαρχῶν ἀδίκως καὶ ἀκανονίστως ἐξωθούμενος τοῦ οἰκείου θρόνου, τὸν ἑαυτοῦ διάδοχον οὐκ ἀπέφευγεν, οὐδὲ τὸν λαὸν ἐδίδασκε σχίζεσθαι τῆς ἐκκλησίας· ἀλλ' ἐκοινώνει καὶ αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς, μόνον εἰ ὁ διάδοχος αὐτοῦ, ὀρθόδοξος ἐσχημάτιζε.

Μετὰ ταῦτα Λέων ὁ τοῦ Βασιλείου υἱὸς τῶν σκήπτρων ἐπιλαβόμενος, ὃν εὗρεν ὀρθόδοξον Πατριάρχην κατήγαγε, καὶ ἐγκατέστησε Στέφανον τὸν ἴδιον ἀδελφόν· ὑγιῆ μὲν καὶ αὐτὸν περὶ τὴν πίστιν καὶ ὀρθόδοξον, ὅμως παρὰ τοὺς κανόνας ἀναχθέντα. Καὶ οὐ διὰ τοῦτο σχίσμα ἐπιγέγονε τῇ ἐκκλησίᾳ· δεκτὸς γὰρ παρ' αὐτῆς καὶ ὁ Στέφανος. Ἰγνατίου γάρ, φησι, Φωτίου, Στεφάνου τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων ὁ Σοφὸς, τὸν ἐννομώτατον Πατριάρχην Νικόλαον μὴ θέλοντα συντεθῆναι τῇ αὐτοῦ τετραγαμίᾳ, κατέσπασε τοῦ θρόνου, ἄνδρα βεβοημένον ἐπὶ ὀρθοδοξίᾳ, καὶ ἀγωνισάμενον τὰ πολλὰ καὶ ἐναντιωθέντα τῷ βασιλεῖ βουλομένῳ νομοθετῆσαι τὴν τετραγαμίαν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς

πολι-

Hic vero rursus Auditor animadvertat, quod neque S^tus *Ignatius*, etsi Sede injuste pulsus, à *Photii* Communione se separavit, aut Populo persuasit discedere. Hic enim in hisce universis Narrationibus scopus est, ostendere scilicet, quod nemo Patriarcharum, qui injuste ex Sede, præterque Canones ejecti sunt, à suo Successore se separavit, aut Populo in Schisma abire persuasit; sed quod illi cuncti una cum populo manserunt in Ecclesiæ Communione, modo ut eorum Successores Orthodoxâ fide claruerint.

Post hæc *Leo Basilii* F. suscepit Imperium; Orthodoxum vero eum, quem in Throno invenit, Patriarcham, deposuit, & *Stephanum*, fratrem suum, Patriarcham instituit; sanum quidem eum quoad Fidem, veruntamen præter Canones promotum. Sed neque divisio propter hæc in Ecclesiâ facta. Nam & *Stephanus* ab eâ receptus est, sic nimirum (in Diptychis) dicente: *Ignatii, Photii, Stephanique, sanctissimorum Patriarcharum, æterna memoria.*

Idem vero Imp. Leo, qui & *Sapiens* cognominatus est, exturbavit Solio Patriarcham legitimum *Nicolaum*, Virum ob fidem Orthodoxam celeberrimum, quod quartis suis Nuptiis assentiri recusaverit, & strenue sibi obstiterit, conanti Legem sancire de Conjugio quarto ineundo, ut id in posterum pro licito habere-

haberetur. Hujus vero in locum ſubrogavit *Euthymium* Syncellum. Jam rurſus Auditor obſervet quod prædictus Patriarcha *Nicolaus*, nec ipſe ab Eccleſiâ Catholicâ Euthymioque ſe ſeparavit, nec populum ad recedendum permovit: nempe quia, ut cuivis conſpicuum, Orthodoxam Fidem *Euthymius* profeſſus eſt.

Morte autem ſublato *Leone* Imp. Frater ejus *Alexander* adeptus Imperium, è Sede Patriarchali *Euthymium* ejecit, *Nicolaumque*, qui adhuc in vivis erat, reſtituit. Neque tamen ii, qui ab *Euthymio* olim fuerunt ordinati, rejecti ſunt, ſiquidem ipſi nimirum Orthodoxæ fuerunt Fidei, & ab Orthodoxo conſtituti Epiſcopo. Hæc in Hiſtoriâ ſuâ tradidit *Zonaras*.

Imperator *Manuel*, *Coſma Attico* Patriarchâ, Viro probitatis ſummæ, ſingulariſque pietatis, à Patriarchatu injuſte expulſo, alterum quendam in locum ejus ſubſtituit. *Coſmas* vero, etſi injuſtam depoſitionem ægre tulerit, neque ipſe tamen ab Eccleſiæ Catholicæ Communione ſe ſubtraxit, neque Populo ſe ſeparare perſuaſit. Is in uterum Auguſtæ execratus fuit *ne mares liberos pariat*. Quod & ratum erat. Nam *Alexius* Imperator ex *Maria* poſteriore, quæ ex genere erat *Latinorum*, natus eſt. Quo tempore autem hanc execrationem in Auguſtam conferebat Coſmas Patriarcha, *Stephano* quodam *Conto-*

Stephano

πολιτεύεσθαι τὸν δὲ σύγκελλον Εὐθύμιον ἀνεβίβασε. Σκόπησον καὶ πάλιν ὁ ἀκροατὴς, ὡς ὁ δηλωθεὶς Πατριάρχης Νικόλαος οὐκ ἀπεσχίσθη τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Εὐθυμίου, ἀλλ' οὐδὲ τὸν λαὸν ἐδίδασκε σχίζεσθαι· δῆλον πάντως ὅτι διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν.

Αλλὰ καὶ τοῦ βασιλέως Λέοντος ἀποθανόντος, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Αλεξάνδρου βεβασιλευκότος, καὶ τὸν μὲν Εὐθύμιον καταγαγόντος τοῦ θρόνου, ἀναβιβάσαντος δὲ τὸν Νικόλαον, ἔτι γὰρ ἔζη, ὅμως αἱ Εὐθυμίου χειροτονίαι οὐκ ἀπεβλήθησαν, ὡς ὀρθόδοξαι καὶ παρὰ ὀρθοδόξου γεγονυῖαι. Καὶ ταῦτα ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Ζωναρᾶ.

Ο βασιλεὺς Μανουὴλ Κοσμᾶν τὸν Ἀττικὸν Πατριάρχην, ἄνδρα πλήρη εὐλαβείας καὶ ἀγαθότητος, ἀδίκως τοῦ θρόνου καταπαύσας, ἕτερον ἀντεισήγαγεν. Ο δὲ Κοσμᾶς τῇ ἀδίκῳ καθαιρέσει τὴν καρδίαν πληγεὶς, τῆς μὲν κοινωνίας τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἑαυτὸν οὐκ ἀπέσχισεν, οὔτε τὸν λαὸν ἐδίδασκε σχίζεσθαι. Σφραγίσας δὲ τὴν κοιλίαν τῆς Αὐγούστης, ἐπετίμησε μηδέποτε παιδίον ἄρρεν τεκεῖν. Ο καὶ γέγονεν. Ο γὰρ βασιλεὺς Αλέξιος ἀπὸ Μαρίας ἐτέχθη τῆς ὑστέρας τῆς ἀπὸ Λατίνων· ἐν γοῦν τῇ πρὸς τὴν Αὐγοῦσταν ἐπιτιμήσει Κοντοστεφανίου τινὸς

[d] Στεφα-

[d] Στεφάνου περισταμένου καὶ ὁρμήσαντος τῷ Πατριάρχῃ ῥάπισμα δοῦναι διὰ τὴν πρὸς τὴν Αὐγοῦσταν εὔνοιαν δῆθεν, καὶ κωλυθέντος παρά τινος, ὁ Πατριάρχης Κοσμᾶς ἄφετε, φησιν, αὐτὸν ὅσον οὔπω τὴν οἰκείαν Πετραίαν ληψόμενον. Ο καὶ ἐξέβη κατὰ τὴν προφητείαν τοῦ ἱερωτάτου Κοσμᾶ· μετ' οὐ πολὺ γὰρ ὁ Κοντοστέφανος ἐν τῷ εἰς τὰ Κέρκυρα πολέμῳ λίθῳ βληθεὶς, ἀπέρρηξε τὴν ψυχήν. Ταῦτα ἐν τῇ τοῦ Χωνιάτου Χρονογραφίᾳ.

Ο βασιλεὺς Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος τὸν Πατριάρχην αἱρῶν Βασίλειον τὸν Καματηρὸν, τὸν ἀναιτίως κατασπάσας αὐτὸν ἀνήγαγε Νικήταν τὸν σακελλάριον τῆς ἐκκλησίας. Εἶτα μετὰ ἐνιαυτὸν αἰτιασάμενος τοῦ Νικήτα τὸ ἀφελὲς καὶ τὸ γήραιον, καθαιρήσας αὐτὸν, τὸν Θεοτοκίτην Λεόντιον ἀνεβίβασε· διαβεβαιούμενος τὴν Θεοτόκον ἐλθοῦσαν εἰπεῖν αὐτῷ, τὸν Λεόντιον ἀναβιβάσαι, κἀντεῦθεν ὁ Θεοτοκίτης ἐκέκλητο. Μετὰ ταῦτα οὐκ ἤρεσκεν ὁ Θεοτοκίτης τῷ βασιλεῖ· καὶ διεβεβαιοῦτο πάλιν ὁ βασιλεὺς, τὴν Θεοτόκον ἐλθοῦσαν εἰπεῖν αὐτῷ, ἐκβαλεῖν τὸν Λεόντιον. Ο καὶ πεποίηκε. Τούτου ἐκβληθέντος, προστάξει τοῦ βασιλέως μετετέθη εἰς Πατριαρχεῖον

[d] In MS°. σ̃ quod scribi pro Στεφάνου, uti mihi suggessit *Ric. Bentleius* meus, Vir eruditissimus ac κριτικώτατος, haud dubito. Sic *Choniates* p. 52. Μέγαν Δούκαν προσῳκειωμένος τῇ ἐπ' ἀδελφῇ

stephano cognominato, qui tunc ex adstantibus erat, præ sua in Augustam benevolentiâ eum aggrediente quasi alapam impactu-ro, cum ab aliquo impediretur, *Sinite istum*, inquit Patriarcha, *jamjam suam Petræam accepturum*. Quod etiam contigit, ut prædixit sanctissimus *Cosmas*. Nam haud ita multo post *Contostephanus* in prælio ad Corcyram lapide percussus, animam efflavit. Hæc in suis Annalibus refert *Choniates*.

Isaacius Angelus Imp. *Basilium Camaterum* in solio Patriarchali constitutum inveniens, absque causa eum deposuit, e Sacellariumque Ecclesiæ *Nicetam* in Patriarchium induxit. Anno autem elapso *Nicetam* ob extremam senectam inutilem factum causatus, eum dejecit, & *Theotocitem Leontium* dignitate Patriarchali ornavit, asseverans sibi B. Virginem (Θεοτόκον) apparuisse, & in mandatis dedisse ut *Leontium* ad Patriarchatum eveheret, qui quidem exinde *Theotocitæ* cognomentum sortitus est. Postea quum *Theotocita* Imperatori minus placuit, ille rursus affirmat B. *Mariam* sibi apparuisse, & jussisse quoque *Leontium* ipsum deponere. Quod etiam fecit. Et, ejecto eo, ad honorem

Ἀδελφῇ γαμβρὸν τ̃ Κοντοστέφανον Στέφανον· *Cinnamus* p. 55. Τὸν δὲ Γαμβρὸν Στεφάνων, ὃν Κοντοστέφανον σμικρολογούμενοι, εἴπομεν, ἐκάλουν (βραχὺς γὰρ τὴν ἡλικίαν ἦν) ἐπὶ Κέρκυραν ἔστειλεν.

e Tertia in Ecclesiâ Dignitas, post *Patriarcham* & *Ecclesiæ Oeconomum*.

Patriarchatus promovit *Dositheum*, Ecclesiæ Hierosolymitanæ Antistitem. Non multo labente tempore, hanc ob causam factâ obmurmuratione, dejicitur Sede *Dositheus*, & alius Ecclesiæ præficitur. *Isaacio* igitur per novem annos tenente Imperium, Patriarchæ quinque per successionem constituti sunt. Qui multis, uti fas est credere, manus imposuerunt; & ab iis ad usque hæc nostra tempora Sacerdotium totum Ecclesiaque deducta est. Hoc vero mirandum, quod, Imperatore prædicto *Isaacio*, quamvis hi quinque Patriarchæ in vivis simul omnes fuerint, alterque in alterius locum successerit, alii tamen ab aliorum Communione se non disjunxerunt. Verum hoc evenit, quod ad libitum solum Imperatoris hic Sede Patriarchali dejectus, ille ad Thronum evectus est.

Ut cuncta verbo absolvam: unum solum requisivit Ecclesia, ut qui succedebat in alterius locum Antistes, Decessoris sui Fidem & Confessionem (Orthodoxam) prædicaret. De istis autem Accusationibus, quæ temporibus variis adversus *Episcopos* institutæ sunt, præter *Hæresin* solam, ne unicam quidem Inquisitionem fecit.

Expositio

177. 84 τετραρχεῖον ὁ Ἱεροσολύμων Δοσίθεος. Καὶ μετὰ βρα-
χὺ, γογγυσμοῦ διὰ τοῦτο γεγονότος, κατεβιβάσθη τοῦ
θρόνου ὁ Δοσίθεος, καὶ γέγονεν ἕτερος. Βασιλεύ-
σαντος γοῦν τοῦ Ἰσαακίου ἐπὶ χρόνοις ἐννέα, πέντε
109 Πατριάρχαι περὶ αὐτοῦ κατὰ διαδοχὴν ἐγεγόνεισαν.
Οἱ δὲ πολλὰς χειροτονίας ὡς εἰκὸς πεποιήκασι· καὶ
ἐξ ἐκείνων διὰ διαδοχὴν μέχρι καὶ ἀρτίως ἐν ταῖς
ἡμέραις ἡμῶν, πᾶσα ἡ ἱερωσύνη καὶ ἡ ἐκκλησία
84 κατάγεται. Καὶ τὸ δὴ θαυμαστὸν, ὅτι ἐν ταῖς ἡ-
μέραις τοῦ τοιούτου βασιλέως τοῦ Ἰσαακίου, καὶ οἱ τοι-
οῦτοι πέντε Πατριάρχαι πάντες ἐν τοῖς ζῶσιν ἐτε-
λοῦν, ἕτερος τὸν ἕτερον διαδεχόμενοι, καὶ οὐδα-
μῶς ἀλλήλων χωριζόμενοι, διὰ τὸ θελήματι μόνῳ
τοῦ βασιλέως, τὸν μὲν καθαιρεῖσθαι, τὸν δὲ ἀνά-
γεσθαι.

456 Καθόλου γὰρ εἰπεῖν, ἓν μόνον ἐξητεῖτο ἡ ἐκ-
κλησία, τὸ κηρύττειν τὸν δεύτερον τὴν τοῦ πρώτου
πίστιν καὶ ὁμολογίαν, καὶ ὁμόδοξον εἶναι αὐτῷ. Ἐπὶ
δὲ τοῖς παρακολουθοῦσιν ἄλλοις ἑκάστοτε αἰτιάμασι,
ἄνευ μόνης αἱρέσεως, ἀπολογίαν οὐδὲ μίαν ἐ-
ποίησεν.

Ἔκθεσις κατὰ συντομίαν τῶν ἀδίκως καθαιρεθέντων Πατριαρχῶν παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς βασιλέων, οἵτινες καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν παρὰ κανόνας ἀναχθέντων, οὐκ ἀπεσχίσθησαν, ἀλλ' οὐδὲ τὸν λαὸν ἐδίδαξαν σχίζεσθαι· δῆλον πάντως ὅτι διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν αὐτῶν.

ΕΠΙ τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου, ὁ μέγας Χρυσόστομος ἐξεβλήθη ἀδίκως· τούτου διάδοχοι, Ἀρσάκιος καὶ ὁ θεῖος Ἀττικός.

Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, παρὰ Διοσκόρου τοῦ αἱρετικοῦ ὁ ἅγιος Φλαβιανός· τούτου διάδοχος Ἀνατόλιος.

Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου, Εὐθύμιος (l. Εὐφήμιος,) οὗ διάδοχος Μακεδόνιος, καὶ τούτου Τιμόθεος.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, Ἠλίας Ἱεροσολύμων· τούτου διάδοχος Ἰωάννης.

Ἐπὶ βασιλέως τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ὑπὸ τοῦ Καισαρείας Παλαιστίνης Μάξιμος Ἱεροσολύμων· οὗ διάδοχος Κύριλλος.

Ἐπὶ

Expoſitio brevis Patriarcharum eorum, quos temporibus variis injuſte Imperatores Sedibus ſuis dejecerunt, qui à Succeſſoribus ad Patriarchatum adverſus Canones evectis ſe non ſepararunt, nec Populo perſuaſerunt ab eorum Communione recedere; nempe, ut patet, quia Fidem Orthodoxam Succeſſores profeſſi ſunt.

SUB Arcadio Imp. *Chryſoſtomus* magnus injuſte fuit depoſitus: Succeſſores ei, *Arſacius*, & *Atticus*.

Sub Imp. Theodoſio Juniore à *Dioſcoro* Hæretico depoſitus eſt S. *Flavianus*: Illius ſucceſſor, *Anatolius*.

Sub Anaſtaſio Imp. *Euphemius*: cujus ſucceſſor, *Macedonius*: huic, *Timotheus*.

Sub eodem Imp. *Elias* Hieroſolymitanus: hujus ſucceſſor, *Joannes*.

Sub Imp. Conſtantino M. ab Epiſcopo Cæſareæ Palæſtinæ depoſitus eſt *Maximus* Ep. Hieroſolymorum: ſucceſſor ei, *Cyrillus*.

Sub

Sub Imperatore Justiniano, *Eutychius* ex Amasiâ ortus: hujus successor, *Joannes*.

Sub eodem Imperatore *Anthimus*, Trapezuntis primum Episc. Successor hujus sanctissimus *Menas*.

Sub Imperatore Justiniano Rhinotmeto, *Callinicus*: cui successor, *Cyrus* ex Amastride Monachus.

Sub Imperatore Michaele Theophili F. *Ignatius* ille magnus: hujus successor *Photius*.

Sub Imperatore Basilio Macedone, *Photius Ignatii* successor: hujus rursus successor *Ignatius*: hujusque iterum, *Photius*.

Sub Imperatore Leone Sapiente, iterum *Photius* deponitur, affictis ei ab Imperatore criminibus: Successor ejus, *Stephanus*, Imperatoris Frater.

Sub eodem Imperatore *Nicolaus* qui ei [f] fuerat à secretioribus consiliis: hujus successor, *Euthymius* Syncellus.

Sub eodem Alexandro Imperatore, Leonis Fratre, *Euthymius*, *Nicolai* successor, depositus est, cui sufficitur rursus *Nicolaus*.

f Νικ. ὁ ἀπὸ μυστικῶν, Nicephoro Callisti in Catalogo Patriarcharum MS°.

Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, Εὐτύχιος ὁ ἀπὸ Ἀμασείας· τούτου διάδοχος Ἰωάννης.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, Ἄνθιμος Τραπεζοῦντος· τούτου διάδοχος ὁ ἁγιώτατος Μηνᾶς.

Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινοτμήτου, Καλλίνικος· οὗ διάδοχος, ὁ ἐξ Ἀμάσειδος ἔγκλειστος Κῦρος.

Ἐπὶ βασιλέως Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοφίλου, Ἰγνάτιος ὁ μέγας· τούτου διάδοχος Φώτιος.

Ἐπὶ βασιλέως Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, ὁ τοῦ Ἰγνατίου διάδοχος Φώτιος· οὗ πάλιν διάδοχος, ὁ Ἰγνάτιος· καὶ τούτου πάλιν ὁ Φώτιος.

Ἐπὶ βασιλέως Λέοντος τοῦ Σοφοῦ, ὁ Φώτιος πάλιν· αἰτίας ψευδεῖς τοῦ βασιλέως πλασαμένου κατ' αὐτοῦ· τούτου διάδοχος Στέφανος ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφός.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, Νικόλαος ὁ μυστικός· τούτου διάδοχος Εὐθύμιος ὁ Σύγκελλος.

Ἐπὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου βασιλέως τοῦ ἀδελφοῦ Λέοντος, ὁ Εὐθύμιος κατεβιβάσθη ὁ τοῦ Νικολάου διάδοχος· οὗτινος Εὐθυμίου πάλιν διάδοχος ὁ Νικόλαος.

Επὶ βασιλέως Μανουὴλ Κοσμᾶς ὁ Ἀττικός· οὗ 198 διάδοχος, Θεοδόσιος.

Επὶ τοῦ Βασιλέως Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου ὁ Καματηρὸς Βασίλειος· τούτου διάδοχος σακελλάριος Νικήτας ὁ Μουντάνης.

Επὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ὁ Σακελλάριος Νικήτας· οὗ διάδοχος ὁ Θεοτοκίτης Λεόντιος.

Επὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ὁ Θεοτοκίτης Λεόντιος, τούτου διάδοχος ὁ Θεοδόσιος (l. Δοσίθεος) Ἱεροσολύμων.

Επὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Δοσίθεος Ἱεροσολύμων, οὗ διάδοχος ὁ Ξιφιλῖνος Γεώργιος.

Sub Imperatore Manuele, *Cofmas Atticus*: cujus fucceffor, *Theodofius*.

Sub Imperatore Ifaacio Angelo, *Camaterus Bafilius*: hujus fucceffor, Sacellarius *Nicetas Muntanes*.

Sub eodem Imp. Sacellarius *Nicetas*: cui fucceffor, *Theotocita Leontius*.

Sub eodem Imperatore *Theotocita Leontius*: hujus fucceffor, *Dofitheus* Ep. Hierofolymitanus.

Sub eodem Imperatore *Dofitheus*, Epifcopus olim Hierofolymitanus: cui fucceffor, *Georgius Xiphilinus*.

FINIS.